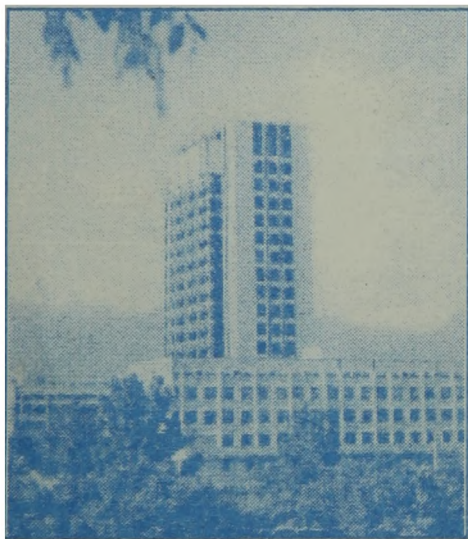

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ
МЕМЛЕКЕТТІК ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

***Көпжасар
Нәрібайұлы
НӘРІБАЕВ***

Handwritten signature

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы
ҚАЗАҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ҒЫЛЫМИ КІТАПХАНА

ҚАЗАҚСТАН ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ БИОБИБЛИОГРАФИЯСЫНА МАТЕРИАЛДАР

Көпжасар
Нәрібайұлы
НӘРІБАЕВ

АЛМАТЫ 1998

Жауапты редактор:

экономика ғылымдарының докторы,
профессор *Жатқанбаев Е.Б.*

Редколлегия мүшелері:

Әубәкіров Я.Ә. экономика ғылымдарының докторы,
профессор, ҚР ҰҒА академигі;

Сармурзина А.Г. химия ғылымдарының докторы, профессор;

Жұманбаев С.К. экономика ғылымдарының кандидаты, доцент;

Дәдебаев Ж.Д. - филология ғылымдарының докторы, профессор

Құрастырушылар:

Әбілхаирова Е.Д., Рафикова Л.Г.

Ағылшын тіліне аударған:

Мәкішева М.К., Сүлейменова Г.С.

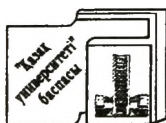
Көпжасар Нәрібайұлы Нәрібаев. Библиографиялық көрсеткіш/Құраст. Е.Д.Әбілхаирова, Л.Г.Рафикова Алматы: Қазақ университеті, 1998. 120 бет.

КАЗАХСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
имени АЛЬ-ФАРАБИ

НАУЧНЫЕ БИБЛИОТЕКА

МАТЕРИАЛЫ К БИБЛИОГРАФИИ УЧЕНЫХ КАЗАХСТАНА

Купжасар
Нарибаевич
НАРИБАЕВ

АЛМАТЫ 1998

Ответственный редактор:

доктор экономических наук,
профессор *Е.Б.Жатқанбаев*

Члены редколлегии:

Аубакиров Я.Ә. доктор экономических наук,
профессор, академик НАН РК;

Сармурзина А.Г. доктор химических наук, профессор;

Джуманбаев С.К. кандидат экономических наук, доцент;

Дәдебаев Ж.Д. доктор филологических наук, профессор

Составители:

Абулкаирова Е.Д., Рафикова Л.Г.

Перевод на английский язык:

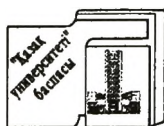
Макишева М.К., Сулейменова Г.С.

Нарибаев Купжасар Нарипбаевич. Библиографический указатель/Сост. Е.Д.Абулкаирова, Л.Г.Рафикова - Алматы: Казак университеті, 1998. 120 с.

AL-FARABI KAZAKH STATE NATIONAL UNIVERSITY
THE SCIENTIFIC LIBRARY

BIBLIOGRAPHY OF SCIENTISTS OF KAZAKHSTAN

NARIBAEV
Kupzhasar
Naribayevich

Almaty 1998

Editor-in-chief:

E.B.Zhattkanbayev Doctor of Economics, Professor

Editors

Ya.A. Aubakirov Doctor of Economics, Professor
Academician of the Academy of Sciences
Republic of Kazakhstan

A.G.Sarmurzina - Doctor of Chemistry, Professor

S.K. Dzhumanbayev - Candidate of Science, Dotsent

Zh. D. Dadebayev Doctor of Philology, Professor

Translation into English:

M.K. Makisheva, G.S. Suleimenova

Compilers:

E.Dz.Abulkayrova, L.G.Rafykova

АЛҒЫ СӨЗ

Ұсынылып отырған көрсеткіш әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университеті ғалымдарының биобиблиографиясы сериясының жалғасы болып табылады.

Көрсеткіш әл-Фараби атындағы ҚазМУ-дың ректоры, ҚР ҰҒА мүше-корреспонденті, экономика ғылымдарының докторы, профессор К.Н. Нәрібаевқа арналған.

Биобиблиографияда жинақталған материалдар профессор К.Н.Нәрібаевтың 35 жылдық еңбек және ғылыми қызметі жолын қамтиды. Жарияланған еңбектер әрбір жыл көлемінде мерзімдік тәртіппен орналасқан. Әуелі қазақша, одан кейін орыс және ағылшын тілдерінде басылып шыққан еңбектері алфавит тәртібімен орналастырылды.

Биобиблиография ғалымдар мен жоғары оқу орындарының оқытушыларына, студенттерге, әсіресе нарықтық экономикамен айналысушы мамандар үшін пайдалы бола алады.

Қарауға мүмкіншілік болмаған мақалалар *de visu* жұлдызшамен белгіленген.

Оқырмандар пайдалануына ыңғайлы болу үшін авторлардың аты жөні және әліпбелік көрсеткіші қосымша беріліп отыр.

ПРЕДИСЛОВИЕ

Предлагаемый указатель является продолжением серии биобиблиографий ученых Казахского государственного национального университета им. аль-Фараби.

Биобиблиография посвящена ректору КазГУ им. аль-Фараби, члену - корреспонденту Национальной Академии наук Республики Казахстан, доктору экономических наук, профессору Нарыбаеву К.Н.

Материал, помещенный в биобиблиографии, отражает более, чем 35 летнюю трудовую и научную деятельность профессора Нарыбаева К.Н. Публикации расположены в хронологическом порядке в пределах каждого года по алфавиту: сначала идут работы, опубликованные на казахском языке, затем на русском и английском.

Биобиблиография будет полезна ученым, преподавателям вузов, студентам, особенно специалистам, интересующимся вопросами рыночной экономики.

Статьи, которые не удалось просмотреть *de visu*, отмечены звездочкой.

Для удобства пользования читателями в конце даны вспомогательные указатели: алфавитный трудов и именной соавторов, список принятых сокращений названий источников.

PREFACE

The offered index is a series continuation of biobibliographies of scientists of Al-Farabi Kazakh State National University.

The biobibliography is dedicated to the Rector of Al-Farabi Kazakh State National University, Corresponding Member of Academy of Sciences of RK, Doctor of Economics, Professor Naribayev Kupzhasar Naribayevich.

The material of the biobibliography reflects more than thirty five year working and scientific activity of Professor K.N. Naribayev.

The publications are arranged in chronological order, within the every year in alphabetical order. First the publications in Kazakh language, then the publications in Russian and English languages.

The biobibliography will be useful for scientists, university teachers, students, especially for specialists interested in issues of market economics.

The articles one failed to look over, are marked off by asterisk.

For handy use there are the subsidiary indexes: the alphabetical index of publications and index nominal index of co-authors, the list of accepted abbreviations of original sources' names.

**Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік
ұлттық университетінің ректоры, Қазақстан
Республикасы Ұлттық ғылым Академиясының
мүше-корреспонденті, экономика
ғылымдарының докторы, профессор
КӨПЖАСАР НӘРІБАЙҰЛЫ НӘРІБАЕВТЫҢ
ғылыми, педагогикалық, ғылыми-
ұйымдастырушылық және қоғамдық қызметі
туралы қысқаша очерк**

Көне Тараз маңындағы қазақ аулдарының бірінде іңкәр дүниеге іңгәлап сәби келді. Бұл жанұядағы алғашқы қуаныш қарлығашы болмағанмен, ұлдың тұнғышы еді... Шанырақты шаттыққа бөлеп, шашуға кенелткен, сағынтып сарғайта күттірген сәбиіне ата - анасы дені сау, ғұмыры ұзақ болсын деген ізгі ниетпен Көпжасар деп ат қояды.

Бұл Жамбыл облысының Жамбыл ауданына қарасты Бектөбе аулында тұратын Нәрібай әке мен Бүбүкүл ананың шанырағында 1938 жылдың 3 маусымында болған болмысы бөлек шапағат шілдеханасы еді.

Көпжасардың балалық шағы Ұлы Отан соғысының сұрапыл жылдарына сай келді. Ауыл жағдайы ауыр еді. Көздерін жас, көңілдерін сағыныш мендеген асыл аналар күн - түн демей еңбек етті, майданға азық - түлік жөнелте жүріп, балаларын да өсіріп тәрбиеледі. Кейініректе жазушы Шыңғыс Айтматов өз повесінде жазған соғыс жылдарының қатал көріністерін кішкентай бала өз көзімен көріп өсті. Сол жылдарда өздері аш құрсақ болып жүріп Украина, Белоруссия, Кавказ, Ресейден көшіп келген жандарға бір тілім нанын бөліп берген өз халқының

қайырымды да жомарт болмысын Көпжасар бала кезінен-ақ терең сезінген еді.

Туған халқының тума қасиеті оның жүрегіне жылылықтың, адалдық пен азаматтықтың, кішілік пен кісіліктің сәулесін күйды. Ана сүтімен сүйегіне сіңген мөддірлік пен мейірімділік, сабырлылық пен сергектік Көпжасардың ғұмыр бойғы кісілік тұрғысына, табиғи болмыс бітіміне, қасиетіне айналды.

Балалық шағы Ұлы Отан соғысының соңғы жылдарына, мектеп жылдары соғыстан соңғы шаруашылықты қалпына келтіру науқаны қызу жүргізіліп, қоғамда тәртіп күшейген жылдарға тап келді. Көпжасар Нәрібаев 1952 жылы Жамбыл обласы Жамбыл ауданының Қызыл Шарық ауылындағы жеті жылдық мектепті, 1955 жылы Жамбыл қаласындағы (қазіргі Тараз) орта мектепті тәмамдады.

Мұнан соң 17 жасар жас талап С.М.Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университетіне оқуға түседі. Бұл Сталиндік қатал талаптың тарап, елдің ішкі қоғамдық - саяси өміріне сәуле түсіп енген, адамның жеке басына азаттық орнаған күншуақ кезең еді. Алыс ауылдан келген ұяң жастың ұғымы ұлғайып, бірте - бірте болмысы байып, ой өрісі, таным - түйсігі тереңдей түседі. 1960 жылы К.Нәрібаев экономика факультетін бітіріп, “экономист” деген мамандық алып шығады.

Үздік оқу, ғылыми - зерттеу жұмысына бейімділік, қоғамдық өмірге белсене араласу университет түлегінің болашақ бағдарын белгілегендей еді ... Соның да себебі болар, ол ҚазМУ ды бітірісімен 1960 жылдың қыркүйегінде университеттің халық шаруашылығын жоспарлау және есептеу кафедрасының ұйғарым ұсынысымен Москва қаржы (финанс) институтының аспирантурасына түседі.

Алпысыншы жылдардың басы. К. Нәрібаевтың жас ғалым, қоғам қайраткері ретіндегі қалыптасу кезеңі қоғамдық өмір қайнаған КСРО астанасындағы “жылымық” жылдарда өтті.

1964 жылы К.Нәрібаев “Механизациялау жағдайында есептеудің қазіргі формаларының дамуы” деген тақырыпта кандидаттық диссертация қорғап, Қазақ мемлекеттік университетінен енші алып бөлек отау тіккен, өзі аға оқытушы, кейінірек доцент, сонан соң есептеу техникасы кафедрасының меңгерушісі, декан, проректор болып 12 жыл қызмет істеген Алматы халық шаруашылығы институтына жолдама алады. 1965 жылы ол экономикалық - есептеу факультетінің деканы, 1972 жылы институттың ғылыми жұмыстар жөніндегі проректоры болып тағайындалады.

Институтта қызмет істеген кездерінде К.Н.Нәрібаев оқу жүйесі мен ғылыми зерттеу жұмыстарын салаластырудың ұтымды ұйымдастырушысы, жоғары дәрежелі ұстаз тәрбиеші ретінде өзін ерекше таныта білді. Өндірістегі тәжірибе мен теорияны тиімді ұштастырып, өзінің ғылыми дәрежесі мен ұстаздық шеберлігін үнемі дамытып, жоғары деңгейде сапалы сабақ өткізетін ғалымның лекциясы мен семинар сабақтары студенттерді тек қызықтырып қана қоймай, олардың білімге, ғылымға деген ықылас ынтасын анағұрлым арттыра түседі.

К.Н. Нәрібаев АСУ және бухгалтердік есеп курсы бойынша бірнеше методикалық оқу құралын жазды. Өндірістегі есептеу мен қадағалауға, басқару мәселелеріне байланысты терең танымды зерттеулер жүргізіп, көптеген ғылыми еңбектер жариялады. “Есептік мәліметтерді өндеуді тұтастай механизациялау” (1969), “Есептік экономикалық мәліметтерді машиналық өндеу” (1971),

“Есеп және есептеу жұмыстарын механизациялау” (1971) және “Колхоздар мен совхоздарда есептеуді ұйымдастыру” (1971), т.б. ғылыми жұмыстары соның нақты дәлелі. Соңғы екі кітабы қазақ тілінде жарық көрді. Қазақ оқырмандары тұңғыш рет экономикалық ғылыми терминдермен ана тілімізде К.Н.Нәрібаев еңбектері арқылы танысты.

К.Н.Нәрібаев есеп және басқару ісі бойынша ғылыми еңбектерді ана тілімізде жазған алғашқы ғалымдардың бірі, оның еңбектерінде есептеу теориясы, есептеу мен басқаруды механикаландыру мен автоматтандырудың принциптері, бақылау мен тексерудің негіздері, АСУ және басқа да көптеген экономикалық мәселелерді ұйымдастыру жағдайы алғаш рет қазақ тілінде баяндалды. Профессор К.Н.Нәрібаев мемлекеттік тілде 6 кітап, 3 кітапша және 25 тен аса мақалалар жариялады.

Мұнымен бірге К.Н.Нәрібаев қоғамдық саяси өмірге белсене араласады, алдымен ол Алматы халық шаруашылығы институты комсомол комитетінің секретары болып сайланады. 1970 жылы институттың экономикалық есептеу факультетінің партия ұйымының хатшысы, 1975 жылы Алматы қаласының Калинин аудандық “Білім” қоғамының төрағасы болады.

1973-1974 жылдары К.Н.Нәрібаев Америка Құрама Штаттарында ғылыми тәжірибе жинақтайды. Белгілі ғылыми орталықтар мен Принстон, Флорида, Нью-Йорк университеттерінде болып, есептеу мен басқару қызметтерін автоматизациялау мен ұйымдастыруды жетілдіру саласында америкалық тәжірибемен терен танысады. К. Нәрібаевтың бірқатар еңбектері осындай тәжірибелерді түбегейлі талдау мен пайымдауға арналған. Олардың ішінен Москвада басылып шыққан “АҚШ-та бухгалтерлік есепті ұйымдастыру” (1979), “АСУ

жағдайында есептеудің ұйымдастырылуы мен методологиясы” (1983),” КСРО мен АҚШ та есептеудің қазіргі дамуының басты тенденциялары” (1978), “Өндірісті басқаруды ұйымдастыруда электронды есептеу машиналарын қолданудағы шетелдік тәжірибе” (1976) тәрізді монография мен зерттеу еңбектерін атап айтуға болар еді.

К.Н.Нәрібаев есептеу және басқарушы кадрларды дайындау саласында алдыңғы қатарлы шет елдердің тәжірибесін зерттеп насихаттауға көп көңіл бөледі. Оның қызметіндегі бұл бағыт АҚШ та тәжірибе жинақтауда болған жылдардан кейін аса нәтижелі сипат алды.

1976 жылы К.Н.Нәрібаевты ұйымдастыру мен басқару, білім беру саласындағы аса ірі маман ретінде Қазақ КСР - нің Жоғары және арнаулы орта білім министрлігіне министрдің орынбасары қызметіне шақырады. Бұл жаңа жауапты қызметте тың серпін, үлкен қажыр-қайрат, күшті ерік - жігер қажет еді. Осы тұрғыда ол өзін байсалды басшы, талантты ұйымдастырушы, халық шаруашылығының білікті жетекшісі ретінде көрсете білді.

1980 жылы ол Москва қаржы (финанс) институтының мамандандырылған ғылыми кеңесінде “Есептеу мен басқаруды есептеу техникасын қолдану арқылы ұйымдастыруды жетілдіру (КСРО мен АҚШ тәжірибелері)” деген тақырыпта докторлық диссертация қорғайды.

1981 жылы 6 ақпанда КСРО-ның Жоғары аттестациялық комиссиясы К.Н.Нәрібаевқа экономика ғылымдарының докторы ғылыми дәрежесін, 1982 жылдың 10 желтоқсанында профессор ғылыми атағын береді.

Жоғары білім саласына сіңірген айрықша еңбегі үшін 1981 жылы профессор К.Н.Нәрібаев “Құрмет белгісі”

орденімен марапатталады.

К.Н.Нәрібаевтың ғалым ретінде қалыптасып, кемелденуі көрнекті ғылым және техника қайраткерлері, Қазақ КСР ғылым академиясының академиктері, белгілі ғалымдар С.Б.Бәйішев, Т.А.Әшімбаев, Я.А. Әубәкіров, профессорлар С.А.Нейштадт, И.М.Бровер, М.М.Розманов, М.Е.Бутин, Т.Ш.Шаукенбаев, Д.К.Қабдиев, В.Н.Пуриц, т.б. ғалымдар негізін қалаған ғылыми мектеп ықпалында өтті. Оның ғылыми бағыты мен нысана-тұрғысының қалыптасуына көрнекті академиктер Л.И.Абалкин, А.Г. Аганбегян, Т.С.Хачатуров, профессорлар В.И.Исаков, В.С.Рожнов, С.К.Татур, А.С.Маргулис секілді ірі ғұламалардың көп игі әсері болды.

1983 жылы К.Н. Нәрібаев Республикамыздың Жоғары және арнаулы орта білім министрлігіне министр болып тағайындалады. Мұндағы мазмұнды 12 жылғы еңбегі профессор К.Н.Нәрібаевтың тағы да тамаша талант қырларын көрсетті. Ол Қазақстанның білім беру жүйесін кеңейтіп, ғылыми потенциалын дамыту жолында елеулі еңбек етті. Республикаға ауадай қажет болған мамандықтар мен жаңа оқу ордаларын ашуға тікелей жетекшілік жасады. Алматы мемлекеттік театр және көркемөнер институты, Рудный индустриалды институты, Қостанай ауылшаруашылығы институты, Семей ет және сүт өндірісінің технологиялық институты, т.б. техникумдар мен училищелер соның нақты нәтижесі.

Бұл жылдары жоғары білікті ғылыми-педагогикалық және ғылым мамандарын дайындау үшін аспирантура мен докторантура жүйесі анағұрлым ұлғайтылды. Сондай-ақ қазақстандық жас ғалымдарды одақтың ірі оқу ордаларына аспирантураға жіберу жоспарын ұлғайтуда да К.Н.Нәрібаев еңбегінің зор болғанын атап айту парыз.

К.Н.Нәрібаев Республика жоғары оқу ордасының

басшысы, ұйымдастырушысы ғана емес, Қазақстан жоғары білім жүйесінің теориялық және методологиялық мәселелерінің зерделі зерттеушісі де. Бұл салада оның 120 баспа табақтан асатын 50-ге тарта ғылыми жұмыстары бар. К.Н.Нәрібаевтың докторлық диссертациясының бірсыпыра бөлігі елімізде экономика мамандарын дайындауды жақсарту, олардың оқу жоспарларын жетілдіру мәселелеріне арналған.

Осы аталған мәселелер бойынша ғалымның барлық басты ұсыныстары КСРО Жоғары және арнаулы орта білім министрлігінен қолдау тауып, барлық экономикалық жоғары білім мен факультеттерде пайдаланылуға ұсынылды. Профессор К.Н. Нәрібаев газет-журнал беттерінде жиі көрінумен бірге, республикалық, бүкілодақтық және халықаралық ғылыми және методикалық конференцияларға тұрақты қатысып келеді. 1977 жылдың тамыз айында ол Қазақ КСР-нің делегациясын Индияға бастап барды, 1982 жылдың қыркүйек айында Югославияның Сараево қаласында өткізілген “Қазақстан” көрмесіне қатысты. 1984 жылдың ақпан айында ол КСРО Жоғары және арнаулы орта білім министрлігінің делегациясына жетекшілік етіп Кампучияға барып қайтты. 1985 жылдың жазында Францияда білімді демократияландыру мәселелері жөнінде өткен ЮНЕСКО ның симпозиумына қатысып, онда ағылшын тілінде үлкен баяндама жасады.

1987 жылдан 1990 жылға дейін профессор К.Нәрібаев Қазақ КСР Ғылым академиясының экономика институтында жетекші ғылыми қызметкер, халық шаруашылығын басқару мәселелері бөлімінің меңгерушісі болып қызмет атқарды.

1990 жылы ол Қазақ КСР Министрлер Советінің экономикалық реформа жөніндегі Мемлекеттік

Комиссиясы Председателінің орынбасары болып тағайындалады.

Республика экономикасында қайта құрудың дүбірлі кезеңі қызу жүріп жатты. Қазақстан нарық жолында қаз басып, қадам жасай бастады. Уақыт жаңа да тың өзгерістерді талап етті. Халық шаруашылығы мен экономикасына соны серпіліс, ізгі істер қажет болды. Міне, осы тұста профессор К.Н.Нәрібаев экономиканы басқаруды түбірлі өзгертіп, қайта құру мәселелерін зерттеп, жаңа нарық қатынасына көшудің жоба-жолдарын анықтады. Оның ұсынған ой-пікірлері мен тұжырым-тәжірибелері нарыққа көшу туралы республикалық бағдарламаның негізіне айналды. Дәлірек айтқанда, республикадағы түбірлі экономикалық өзгерістердің негізгі шарттарын іске асыру, экономикалық кадрлар, шаруашылық басшылары мен мамандардың кәсіптік деңгейін арттыру мен дайындау мәселелеріне баса назар аударды.

К.Н.Нәрібаевтың экономикалық реформа комиссиясы құрамындағы белсенді де жемісті жұмысы оның 1991 жылы басқа қызметке ауысуына байланысты тоқтап қалды.

Сексенінші жылдардың соңында ҚазМУ коллективіндегі моральдық - психологиялық жағдайды жақсарту қажеттігіне байланысты республика басшыларының алдында университетке лайықты басшы тандау міндеті тұрды. Ректорлық қызметке тәжірибелі ұстаз, ұйымдастыру қабілеті жоғары, жоғары білім жағдайын жетік білетін, ғылым әлемінде өз биігі, беделі бар, үлкен парасаттың, жоғары мәдениеттің адамы қажет болды. Бұл талапқа қай қырынан алғанда да даусыз сай келетін К.Н.Нәрібаевқа үлкен сенім артылып, университетті басқарудың жоғары жауапкершілігі жүктелді.

Арада өткен жеті жыл жемісті болды. Университет ішінде басқару мен ұйымдастырудың айрықша, кірпияз әдістерін талап ететін К.Н.Нәрібаев ректор ретінде өз қызметінің түбегейлі мұратын, ағымдағы мақсаттары мен әдіс-тәсілдерін дұрыс анықтады. Соның нәтижесінде басты мақсат ойдағыдай орындалды: барды ұқсатып, бұрыннан жалғасып келе жатқан озық дәстүрлер мен ірі табыстарды байытып қана қоймай, студенттер мен қызметкерлердің, оқытушылардың мазмұнды да мағыналы шығармашылық еңбегін жандандыратын, басқару және ұйымдастыру тетіктерін жаңартуға жол ашатын баянды да салауатты өмір салты орнықты.

Ректор К.Нәрібаев білім жүйесі қоғам деңгейінің айнадағыдай көрінісі екенін, әлеуметтік өзгерістер кезінде университеттік білім жүйесін түбірінен қайта құру қажет екенін жете түсінді. Реформа жасау қажеттілігін ректор қоғамдағы өзгеріп жатқан әлеуметтік-экономикалық жағдай мен талаптарға білім беру ісін сәйкестендірумен тығыз байланыстырды. Білім жүйесінің биік белесте болуы мемлекеттің жақсы жағдайының салдары емес, себебі болғандықтан, университетте білім реформасын қарқынды, бірақ жүйелі, сатылы түрде жүргізу міндеті қойылды.

Университеттік білім реформасының түбірлі кезеңдерін ректор ұштаған түрінде белгіледі: тыныстау - өзгерту өркендету. Жоғары білім жүйесіне тыныс берудің өзі үлкен мәселе болып жатқанда, оны өзгерту мен өркендету идеялары білім жүйесіндегі қуатты қозғаушы күшке айналатынын ол кезде ешкім де болжай алмаған еді. Бірақ К.Н.Нәрібаев ректор ретінде де, жоғары білім саласындағы ірі маман ретінде де Қазақстан Республикасының әлеуметтік экономикалық құрылымындағы өзгерістердің білім беру жүйесіне қойылатын талаптардың да түбегейлі жаңаруына алып

келетініне, ал оны бәрібір қабылдауға тура келетініне университет ұжымын иландыра білді.

Мұндай жағдайда өзгерістер жасамайынша тыныстау да, өркендеу де мүмкін емес еді. Тыныстау, өзгерістер мен өркендеу жоғары білім жүйесін сақтап қалудың бірден-бір жолы екендігі туралы берік ұғым К.Нәрібаевтың ректорлық іс-әрекетінің негізгі тұрғысы болды.

1993 жылы 9 қаңтарда Қазақстан Республикасы Президенті Н.Ә.Назарбаевтың қаулысымен әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетіне автономиялық мәртебе (статус) берілуі университеттік білімді реформалау саласындағы қуатты түрткі болды.

Өз алдына дербес оқу орны болу құқығы мен мәртебесін университет басшылығы нарықтық экономика мен халықаралық интеграция жағдайындағы нақты мүмкіндіктер мен қажеттіліктерді ескере отырып, университеттік білімнің ең тиімді моделін қалыптастыру мақсатына дұрыс жұмсай білді және бұл қадам өзін-өзі ақтап шықты.

ҚазМУ-дың тек өзіне ғана тән арнайы мүддесі, өз парызы, өзінің әлеуметтік сұраныс шеңбері, жас тәуелсіз мемлекет алдында өзінің ерекше міндеті мен қызметі бар екенін ескере отырып, университеттің Ғылыми кеңесі “Университеттік білімді дамыту Концепциясын” (1993) қабылдады, мұнда өзін-өзі дамыту және таныту жағдайында ғана іске асатын өзара тығыз байланысты басты тұғырлы міндеттер анықталды.

Еш талас тудырмайтын жетістіктің бірі университеттік білімі бар маман даярлаудағы басымдықтардың елеулі өзгеріске ұшырауы болды, дәлірек айтқанда, университеттің интеллектуалдық қызметтің мүлде жаңа белесіне көтерілуі еді. Жаңашыл ректор оқу ісінің мазмұны мен маңыздылығына, қазіргі технология мен

басқарудың автоматтандырылған жүйесі саласындағы жаңалықтарды өз іс - тәжірибесінде кеңінен қолданып өндіріске енгізуге үлкен мән береді. Жоғары білім берудің сыннан өткен әлемдік стандарттары бұл ретте басты бағдар қызметін атқарды. Ректордың және бүкіл ұжымның реформаторлық іс - қимыл нәтижесінде қазір университет оқу және ғылыми зерттеу құрылымдары өзара тығыз байланыста, табиғи біртұтас бірлікте қызмет атқаратын тұтас кешенге айналып отыр. Бұрын бас-басына бөлек отау тігіп, бір-бірінен алшақ, жеке-дара қызмет атқарып келген зерттеу лабораториялары бұл күндері 6 ғылыми-зерттеу институты құрамында шоғырланды. Олар:

жаңа химиялық технология мен материалдар;

биология мен биотехнология;

экология проблемасы;

теориялық және экспериментальдық физика;

математика мен механика;

мұнай өндіру институттары.

Ғылым мен білімнің тоғысуы мен тоқайласуы, осылайша, К.Н.Нәрібаевтың ректорлық қызметіндегі басымдықтардың біріне айналды.

Уақыт талабына сәйкес жаңа мамандықтар ашылды, мұның өзі университетте бұрыннан келе жатқан кейбір кафедраларды қайта құруға, жаңа кафедралардың ашылуына алып келді. Университет мемлекет қажеттілігі мен сұранысына тікелей бет бұрды. Сөйтіп, халықаралық қатынас және құқық, халықаралық журналистика, халықаралық экономикалық қатынас, менеджмент, маркетинг, мемлекеттік жүйелеу және экономикалық басқару, іскерліктегі информациялық тетік, экология, туризм, медициналық биология және басқа жаңа салаларда білікті мамандар даярлана бастады. Жоғары білімді мамандар даярлау ісі екі сатылы жүйе бойынша жүргізілетін

болды бакалавриат және магистратура.

Университет ректоры К. Н. Нәрібаевтың бастамасымен республикада тұңғыш рет студенттер білімін бағалаудың шетелдік және отандық оқу орындарының іс-тәжірибелері негізінде жасалған рейтинг жүйесі енгізілді. Сонымен бірге студенттердің білімі мен білігін бақылаудың тесттік тәсілдері де университеттегі оқу ісіне енгізілген жаналықтардың бірі болып табылады. Кафедраны, факультетті аттестациядан өткізу жұмыстары жолға қойылды. Оқу процессін компьютерлендіру университеттің Ғылыми кеңесі қабылдаған “Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінде ақпараттандыру концепциясы” аясында жүргізілуде. Университет әлемдік “Интернет” компьютерлік жүйесімен жалғастырылды.

Университет ректоры К. Н. Нәрібаевтың бастамасымен және қолдауымен ҚазМУ әлемнің көптеген елдерінің оқу орындарымен ғылыми және іскерлік қарым-қатынастарын кеңейтіп, нығайтуға қол жеткізді. Тікелей ректордың басшылығымен және Әлемдік Банктың қолдауымен университет жанынан нарық қатынасы саласында басшы қызметкерлер мен мамандар даярлау орталығы ашылды. Орталық тындаушылары университетте теориялық білім алып, оқуды Вашингтондағы Әлемдік Банк негізінде толық бітіріп қайтады. Қазақ мемлекеттік ұлттық университеті Халықаралық университеттер Ассоциациясы (МАУ) мен Евразия университеттері Ассоциациясының мүшелігіне қабылданған Қазақстандағы тұңғыш және бірден-бір жоғары оқу орны. 1995 жылдың маусым айында ҚазМУ Орталық Азия және Европа университеттерінің халықаралық байланыс жүйесін жасаудың қолдаушысы және құрылтайшысы болып бастама көтерді. Бұл да ректордың тағы бір ризалық сезіммен атап айтар еңбегі еді.

“Қазақ университеті” баспасын ашып, оның жұмысын жолға қою, кітап қорының молаюы мен оқу процессін ақпаратпен қамтамасыз етуді жақсарту, университетті компьютерлік техникамен, байланыс, көшірме құралдармен жарақтандыру, сондай-ақ университеттің инфрақұрылымдарын қолдау ісінде де ректор үлкен күш-жігер жұмсады. Республикада бірінші Студенттер Сарайы құрылысы аяқталып, пайдалануға берілді.

Оқу ордасының басшысы ретінде К.Н.Нәрібаев әрбір коллектив мүшесінің әлеуметтік-тұрмыстық жағдайына ерекше мән беріп отырады. Студенттен бастап профессорға дейін материалдық жағдай жасап, олардың тұрмыстық хал-ахуалын жақсартуға қол ұшын беруден аянған емес. Оны университет коллективі түгел біледі және үлкен құрмет сезімімен ардақ тұтады. Университеттің ректорат, факультет, кафедра және басқа да салаларында жұмыс белгілі бір жүйеге, мақсатты бағытқа негізделген. Шешуін таппай шиеленіскен, дағдарып, киналатын жағдай жоқтың қасы. Осы ретте жұртты іске жұмылдырып, жұмыс талап ете білетін ректордың қоғам, адам, мемлекет игілігі үшін күн-түн демей еңбек етіп, уақытын, ақыл-ойы мен күш-жігерін түгел жұмсайтын азаматтығын да атап көрсету абзал. Коллективпен қоян-қолтық араласа жүріп, барлық істі баянды шешіп отыру оның басты мұраты. Сабырлы, сергек, әрбір істі әділ, байыбына барып, ақылмен, парасатпен жүзеге асыратын үлкен жүректі басшыны жұртшылық та жақсы көреді.

Бұл күндері Көпжасар Нәрібайұлы Нәрібаевтың шәкірттері экономиканың барлық саласында, жоғары оқу орындары мен ғылыми-зерттеу мекемелерінде жемісті еңбектенуде. Оның жетекшілік етуімен 1 докторлық, 16 кандидаттық диссертация қорғалды. Бір кездері Көпжасар Нәрібайұлынан кеңес алған, лекция тындаған, тәлім алған

жүздеген белгілі экономистер мен басшылар қазіргі таңда ел дәулетін арттыру жолында аянбай қызмет етіп жүр.

1991 жылы К.Н.Нәрібаев (ВАК) Жоғары Аттестациялық Комиссия Президиумына (қазіргі ДАНК) мүше болып сайланды.

1994 жылы экономика ғылымының докторы, профессор К.Нәрібаев Республика Ұлттық Ғылым академиясының мүше-корреспонденті болып сайланды.

1994 жылы ол Халықаралық Жоғары мектеп Ғылым академиясының академигі (Москва), 1995 жылы Қазақстан Республикасы Жоғары мектеп Ғылым академиясының академигі (Алматы), 1996 жылы Украина экономикалық Ғылым академиясының академигі (Киев) болып сайланды.

Қазіргі таңда профессор К.Н.Нәрібаев - экономиканы басқару мен экономикалық білім беру саласында республикадағы аса көрнекті ғалым. Ғалымның жалпы көлемі 300 баспа табақтан тұратын 160 тай зерттеу еңбектері жарық көрді. Оның 17-і кітап пен монография, 12-і кітапша және 100-ге жуығы ғылыми мақалалар мен баяндамалар. Таяу және алыс шетелдерде автордың 4 кітабы, 15 мақаласы жарық көрді, екі еңбегі Америкада, біраз жұмысы Германияда және Франция мен Ұлыбританияда шетел тілдерінде басылып шықты.

Көпжасар Нәрібайұлы Нәрібаев Америкада (1974, 1994), Египетте (1992), Жапонияда (1993), Францияда (1985, 1993), Германияда (1994), Италияда (1995), Индияда (1995), Туркияда (1996), Таиландта (1997) болып өткен халықаралық конференция мен симпозиум, семинарларға белсені қатысып, экономиканы жандандыру мен жоғары білім жүйелерін жетілдірудің маңызды мәселелері бойынша баяндамалар жасады.

К.Н. Нәрібаев Қазақ энциклопедиясын жасауға да елеулі үлес қосты. Ол жоғары және арнаулы орта білім

беру және экономика мәселелері туралы мақалалардың авторы және энциклопедия редакциясының кеңесшісі болып табылады.

Экономиканы басқаруды жетілдіру мәселелеріне 10 ірі зерттеу және 30 - дан астам ғылыми мақалалар арнады. Ғалымның “Өндірісті басқару негіздері”, “Менеджмент” (орыс және қазақ тілдерінде) секілді кітаптары жоғары оқу орындарының экономикалық мамандықтар бойынша оқитын студенттері үшін қолдан түспес оқу құралдарына айналды.

1996 жылы жоғары білімді, оның ішінде экономикалық білімді дамытуға сіңірген ерен еңбегі мен белсенді қоғамдық қайраткерлігі үшін Қазақстан Республикасы Ұлттық Ғылым академиясының мүше - корреспонденті, экономика ғылымдарының докторы, профессор К.Н.Нәрібаевқа “Қазақстанның еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері” құрметті атағы берілді.

Әкімшілік істі үлкен зерттеу жұмыстармен ұтымды ұштастырып отырған профессор К.Н.Нәрібаев аты республикаға ғана емес, одан тыс жатқан елдерде де экономика ғылымын болашағы зор жаңа ғылыми бағыттармен байытқан ірі ғалым ретінде белгілі. Оның ғылыми-зерттеу еңбегі сан салалы. Жарық көрген еңбектер сипатына қарай олардың мынадай бағыттарын атап көрсетуге болады:

біріншіден, есеп ақпараттарын өндеуді тұтастай механикаландырудың мәселелері және өндірісті басқарудың автоматтандырылған жүйесін ұйымдастыру, АСУ жағдайында есептеу методологиясы мен оны ұйымдастыру мәселелері;

екіншіден, ауыл шаруашылық кәсіпорындарында басқару мен есептеуді есептеу техникасы мен компьютерлендіру негізінде ұйымдастыру;

үшіншіден, өндірісті басқарудың тәсілдері мен жүйесін жетілдіру, өндірісті басқару мен есеп жүргізу саласында кеңес беру ісін ұйымдастыру және есептеу мамандарын дайындауды жақсарту;

төртіншіден, электронды есептеу машинасын қолдануға байланысты есептеудің ұйымдастыру және методологиялық мәселелері, шетелдік тәжірибенің ең ілгерішіл тұстарын оқып-үйреніп, пайдалануға ұсыну;

бесіншіден, экономиканы жоғары деңгейде басқару құрылымдарын қайта құрудың ұйымдық негіздері;

қазақстанның салааралық және аймақаралық байланыстарын дамыту, Қазақстанда нарықтық экономиканың қалыптасу мәселелері мен басты даму жолдары;

алтыншыдан, студент жастарды оқыту және тәрбиелеу мәселелері;

жетіншіден, Қазақстан Республикасында жоғары білімнің, әсіресе университеттік білімнің даму бағыттары, сондай-ақ оны реформалаудың тиімділік мәселелері; әлемдік білім беру жүйесімен тоғысу арналары;

автономиялық университеттің қалыптасу және даму жолдары.

К.Н.Нәрібаевтың негізгі ғылыми тұжырымдары мен ұсыныстары басқару ұйымдары мен мекемелерінің нарықты экономикаға көшу жағдайындағы заңдары мен басқа да ресми құжаттарын жасау барысында кеңінен қолданылып отыр.

К.Н. Нәрібаев ұсынған теориялық тұжырымдар мен олардың іс жүзінде қолданылуы Қазақстан мен ТМД елдерінің ғана баспасөзінде емес, сонымен қатар алыс шетел басылымдарында да қызу қолдау тапты.

Жеті жыл бойы профессор К.Н.Нәрібаев Ұлыбритания, Германия, Египет, Иран, Қытай, Оңтүстік

Корея, Америка Құрама Штаттары, Франция, Жапония университеттері ассоциацияларымен ғылым мен білімге байланысты халықаралық келісім шарт жасасу ісінде Қазақстан жағының өкілі болып өнімді іс атқарып келеді.

К.Н. Нәрібаев әрқашан белсенді өмірлік нысанатұрғысымен дараланып, еліміздің қоғамдық-саяси өмірінің қалың ортасында жүреді. Қазақ КСР Жоғары Кеңесінің (10 және 11- шақырылуы) депутаты, Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетіне мүше (1986 – 1990) болып сайланды, ол 1994 жылдан бастап Қазақстан Республикасы үкіметі жанындағы Қазақстан Республикасының ғылым, техника және білім саласындағы Мемлекеттік сыйлықтарын беру жөніндегі комитеттің президиум мүшесі, 1995 жылдан бастап Білім министрлігінің Қазақстан Республикасының қазіргі Білім, мәдениет және денсаулық сақтау министрлігі Білім комитетінің - коллегия мүшесі. 1996 жылы К.Н.Нәрібаев Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы мемлекеттік саясат жөніндегі Ұлттық Кеңестің және Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Жоғары экономикалық кеңестің мүшесі болып тағайындалады. Осы кезден бастап ол - Қазақстан Республикасы - Ғылым академиясы қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар бөлімінің Бюро мүшесі.

Қоғамдық жұмыстарға белсене қатысқаны үшін профессор К.Н.Нәрібаев "Қажырлы еңбегі үшін" ("За доблестный труд") медалімен және "Құрмет белгісі" орденімен, сондай-ақ Монғолия медалімен, көптеген республикалық, бүкілодақтық құрмет грамоталарымен марапатталды.

Профессор К.Н.Нәрібаев қызмет барысында өзіне және айналасындағыларға талабы күшті басшы, аса білікті, терең зиялы, ұйымдастырушылық қабілеті

айрықша жоғары жан ретінде көріне білді. Оның бойында іскерлік пен өз жұмысын ынталылықпен атқару қабілеті, қайсар табандылық пен жоғары жауапкершілік сезімі, қол астындағыларға түсіністікпен, жанашырлықпен қарау, қарапайымдылық, адалдық сияқты тамаша адамгершілік қасиеттер жинақталған.

К.Н. Нәрібаевтың бұлжымас ережесі бар: өзіне ешқандай артықшылық, жеңілдік бермеу. Оның өмірде қолы жеткен табысының бәрі де өз талантының, табанды еңбегінің нәтижесі екенін қоғам мойындап, лайықты бағасын берді.

Халықта: “Не ексең, соны орасың” деген сөз бар. Мінеки, К.Н.Нәрібаевтың өмірлік және шығармашылық жолын саралай келгенде, көзіміз жеткені - бүгінгі мерейтой иесі бүкіл ғұмырын арнап, мүлтіксіз еңбек етіп келе жатқан мемлекетіміздің білім алқабы өз өнімін беріп тұр.

*Әубәкіров Я.Ә., э.ғ.д., профессор, ҚР ҒА академигі,
Жатқанбаев Е.Б. э.ғ.д., профессор,
Сармурзина А.Ғ х.ғ.д., профессор*

**Краткий очерк о научной, педагогической,
научно-организационной и общественной
деятельности ректора КазГУ имени
аль-Фараби, члена-корреспондента
Национальной Академии наук
Республики Казахстан, доктора
экономических наук, профессора
НАРИБАЕВА КУПЖАСАРА НАРИБАЕВИЧА**

Недалеко от древнего Тараза 3 июня 1938 года в селе Бектобе Жамбылского района Жамбылской области в семье Нарибая и Бубукул родился сын.

Детство Копжасара пришлось на суровые военные годы, когда женщины казахских аулов в невероятно тяжелых условиях растили своих детей, снабжали фронт продуктами питания, страдали и тосковали. На глазах маленького мальчика проходили эти картины жизни, о которых позднее написал в своей повести великий Чингиз Айтматов. Маленький Копжасар уже с детства видел доброту и широкую натуру казахов, которые недоедали сами, но делились последним куском хлеба с переселенцами из далеких земель Украины, Белоруссии, России, Кавказа.

Все эти картины реальной жизни не могли не отразиться на чертах характера подрастающего мальчика. Доброта, порядочность, честность, скромность, способность вникать в проблемы окружающих людей эти качества впитались в ребенка с молоком матери.

Детские годы Копжасара пришлось на конец Великой

Отечественной войны. Школьные годы на годы восстановления разрушенного после войны хозяйства, когда жестко регламентировался порядок жизни. Копжасар Нармбаев заканчивает в 1952 году семилетнюю школу в с.Кзыл-Шарык Жамбылского района Жамбылской области, а в 1955 среднюю школу в г.Жамбыле (ныне г.Тараз).

Семнадцатилетний юноша поступает в Казахский Государственный университет им.С.М.Кирова. Этот период совпал с уходом сталинских порядков и потеплением внутренней общественно-политической жизни страны, освобождением личности человека. Скромность и застенчивость юноши из далекого казахского селения постепенно обогащается широтой и свободой мышления.

В 1960 году К.Нармбаев успешно заканчивает экономический факультет и получает специальность экономиста.

Отличная учеба, склонность к научно-исследовательской работе, активное участие в общественной жизни определили дальнейший выбор молодого выпускника университета. Сразу же после окончания КазГУ в сентябре 1960 года по рекомендации университетской кафедры планирования и учета народного хозяйства он поступает в аспирантуру Московского финансового института.

Начало 60-х. Бурная общественная жизнь столицы СССР времен “оттепели” стали годами становления Нармбаева К.Н. как молодого ученого и начинающего общественного деятеля. В 1964 году Нармбаев К. успешно защищает кандидатскую диссертацию по теме “Развитие современных форм учета в условиях его механизации” и получает направление в Алма-Атинский институт

народного хозяйства, созданный на базе экономического факультета Казахского государственного университета.

В АИНХ он работал в течение 12 лет: сначала на должности старшего преподавателя, затем доцента и заведующего кафедрой вычислительной техники. В 1965 году он был назначен деканом учетно-экономического факультета, в 1972 — проректором по научной работе.

За время работы в институте Нармбаев К.Н. зарекомендовал себя как крупный организатор учебного процесса и научных исследований, как высококвалифицированный педагог — воспитатель. Нармбаев К.Н. умело сочетает теорию с практикой производства, учебные занятия ведет на высоком профессиональном уровне, постоянно работает над повышением научной квалификации и педагогического мастерства, является известным методистом. Читаемые им лекции и проводимые семинарские занятия проходили не просто интересно, они вдохновляли студентов, заставляя их творчески мыслить.

Нармбаев К.Н. разработал целый ряд учебно-методических пособий по курсам бухгалтерский учет и АСУ, осуществил глубокие исследования по проблемам управления, учета и контроля над производством, по результатам которых опубликованы научные труды: “Комплексная механизация обработки учетной информации” (1969), “Машинная обработка учетно-экономической информации” (1971) и “Механизация учетно-вычислительных работ” (1971), “Организация учета в колхозах и совхозах” (1971). Последние две книги вышли на казахском языке. Так, именно в трактовке Нармбаева К.Н. казахский читатель впервые познакомился со многими научными терминами, экономическими категориями по этим отраслям науки. Он является одним

из первых ученых в создании научных трудов по учету и управлению на родном языке, впервые в его работах на казахском языке описаны учетная теория, принципы механизации и автоматизации учета и управления, основы ревизии и контроля, организация АСУ и ряд других экономических проблем. На государственном языке профессором Нармбаевым К.Н. опубликовано 6 книг, 3 брошюры и более 25 статей. Одновременно К.Н. Нармбаев ведет активную общественно-политическую жизнь: сначала он избирается секретарем комитета комсомола АИНХ, в 1970 г. - секретарем партийной организации учетно-экономического факультета, в 1975г.- Председателем Калининского районного Общества “Знание” г.Алма-Аты.

В 1973-74 годах Нармбаев К.Н. проходит научную стажировку в США. В известных научных центрах и крупных университетах, таких как Принстонский, Флоридский, Нью-Йоркский университеты, он изучает американский опыт по совершенствованию организации, автоматизации учетной и управленческой служб. Ряд научных публикаций Нармбаева К.Н. посвящены тщательному анализу и рекомендациям по этому опыту.

Основными из них являются: монографии “Организация бухгалтерского учета в США” (1979) и “Организация и методология учета в условиях АСУ” (1983), изданные в Москве; “Основные тенденции современного развития учета в СССР и США” (1978), “Зарубежный опыт применения ЭВМ в организации управления производством” (1976), статьи, опубликованные в республиканских изданиях.

Много внимания уделяет Нармбаев К.Н. изучению и пропаганде передового зарубежного опыта в области управления, учета и подготовки управленческих кадров.

Особенно плодотворно это направление в его деятельности стало развиваться после стажировки в США.

В 1976 году Нармбаева К.Н. приглашают как крупного специалиста в области высшего образования на работу в Министерство высшего и среднего специального образования КазССР на должность заместителя министра. Это время новых инициатив, всплеска новых сил, энергии, проявления себя как талантливого руководителя, умелого организатора крупного народнохозяйственного звена.

В 1980 году он защищает диссертацию на специализированном ученом совете Московского финансового института на соискание ученой степени доктора экономических наук на тему: "Совершенствование организации учета и управления с использованием вычислительной техники (опыт СССР и США)"

ВАК СССР присуждает Нармбаеву К.Н. 6 февраля 1981 года ученую степень доктора экономических наук, а 10 декабря 1982 года ученое звание профессор.

За особые заслуги в области высшего образования в 1981 году профессор Нармбаев К.Н. награждается орденом "Знак почта"

Формирование Нармбаева К.Н. как ученого проходило под влиянием широко известных научных школ заслуженных деятелей науки и техники, академиков АН КазССР Баишева С.Б., Ашимбаева Т.А., Аубакирова Я.А., профессоров Нейштадта С.А., Бровера И.М., Розманова М.М., Бутина М.Е., Шаукумбаева Т.Ш., Кабдиева Д.К., Пурица В.Н. и других. На формирование его научных интересов и жизненной позиции оказали большое влияние выдающиеся академики: Абалкин Л.И., Аганбегян А.Г., Хачатуров Т.С.; профессора: Исаков В.И., Рожнов В.С., Татур С.К., Маргулис А.С.

В 1983 году Нармбаева К.Н. назначают на пост

министра высшего и среднего специального образования республики. За 12 лет работы в Минвузе профессор Нармбаев К.Н. много сделал для расширения сети и увеличения образовательного потенциала Казахстана, был инициатором открытия ряда новых вузов и специальностей, в которых остро нуждалась республика. Это Алма-Атинский государственный театрально-художественный институт, Рудненский индустриальный институт, Кустанайский сельскохозяйственный институт, Семипалатинский технологический институт мясной и молочной промышленности и значительное количество техникумов и училищ.

За эти годы существенно расширилась сеть аспирантуры и докторантуры для подготовки высококвалифицированных научных и научно-педагогических кадров для республики. Благодаря усилиям Нармбаева К.Н. значительно увеличился план направления молодых ученых Казахстана в целевую аспирантуру и докторантуру ведущих вузов Союза.

Нармбаев К.Н. не только руководитель и организатор высшей школы в республике, но и крупный исследователь теоретических и методических проблем высшего образования в Казахстане. Совершенствованию системы высшего образования он посвятил более 50 научных работ объемом 120 печатных листов. Частью исследования в докторской диссертации Нармбаева К.Н. стала и проблема улучшения подготовки экономических кадров в стране и совершенствование учебных планов обучения экономистов. Все его предложения по этому вопросу были в свое время приняты Минвузом СССР и рекомендованы для использования всем экономическим вузам и факультетам в масштабе Союза.

Профессор Нармбаев К.Н. часто выступает на

страницах газет и журналов, на республиканских, всесоюзных и международных научных и методических конференциях. В августе 1977 года он руководитель делегации КазССР в Индии. В сентябре 1982 г. - участник выставки “Казахстан”, проводимой в Югославии, г.Сараево. В феврале 1984 года в качестве руководителя делегации Минвуза СССР он посещает Кампучию.

Летом 1985 года он становится активным участником симпозиума ЮНЕСКО во Франции по проблемам демократизации образования, где выступил с большим докладом на английском языке.

С 1987 по 1990 годы профессор К.Нарибаев работает в системе Академии Наук Казахской ССР ведущим научным сотрудником, заведующим отделом Проблем управления народным хозяйством Института экономики АН КазССР

В 1990 г. его назначают заместителем Председателя Государственной комиссии Совмина КазССР по экономической реформе. Идет бурное время перестроечных процессов в экономике республики.

Казахстан начинает постепенно переходить на рельсы рыночных отношений. Время требует новых подходов, теоретического переосмысления устоявшихся концепций на механизм функционирования отраслей народного хозяйства и экономики в целом. Профессор Нармбаев К.Н. интенсивно исследует проблемы перестройки управления экономикой в условиях перехода к рынку. Ряд его существенных предложений по наиболее актуальным вопросам радикальной экономической реформы в республике были использованы в Республиканской программе перехода к рыночной экономике. В частности, речь идет о разработке конкретных мер по реализации основных положений кардинальной экономической

реформы в республике, по проблемам подготовки и повышения квалификации экономических кадров, хозяйственных руководителей и специалистов. Активная и творческая работа Нармбаева К.Н. в составе комиссии по экономической реформе была прервана в связи с его переходом в 1991 году на другую работу.

В целях оздоровления морально-психологического климата сложившегося в коллективе КазГУ в конце 80 - х годов, руководству Казахстана предстояло сделать выбор в подборе кандидатуры на должность ректора. Нужен был квалифицированный опытный педагог, крупный организатор, компетентный во всех вопросах вузовской системы образования, ученый, авторитетный в научном мире, человек, обладающий высоким интеллектом и культурой, присущими ему нравственными ценностями. Этим требованиям, безусловно, соответствовал профессор К.Н.Нармбаев. Ему было оказано высокое доверие и возложена большая ответственность руководить университетом. По истечении семи лет можно отметить, что Нармбаев К.Н., как ректор, правильно определил в своей деятельности стратегические и тактические шаги по возрождению эффективно работающего коллектива, хотя в университете порой возникали разные ситуации, нуждающиеся в неординарных методах руководства. И все-таки была достигнута главная цель - наладилась стабильная жизнь в КазГУ, когда можно было не только сохранить, приумножить славные достижения прошлого, но и осуществить обновление основных университетских механизмов для поддержания содержательной творческой работы преподавателей, сотрудников и студентов.

Ректор Нармбаев К.Н. понимал, что на фоне глубоких социальных перемен система университетского образования нуждается в радикальных преобразованиях,

ибо, как известно, образование - это зеркальное отражение состояния общества. Необходимость реформирования новый ректор тесно связывал с потребностью эффективно адаптировать образование к меняющимся социально-экономическим реалиям и нуждам общества. Поскольку приоритетное положение образования является не следствием благосостояния государства, а скорее его причиной, в КазГУ был взят курс: реформу образования проводить интенсивно, но реализовать ее последовательно и поэтапно.

Ключевые этапы реформирования университетского образования ректор определил как триаду: выживание - перемены - развитие. Вряд ли кто предполагал, что в условиях, когда само выживание высшего образования окажется проблематичным, идеи развития станут одной из наиболее мощных движущих сил в системе образования. Но Нармбаев К.Н. и как ректор, и как крупный специалист в области высшего образования убедил коллектив в том, что радикальные изменения социально-экономического устройства Республики Казахстан неизбежно ведут к смене требований к образованию, к необходимости удовлетворения этих новых требований. В таких условиях невозможно сохраниться, не изменяясь. Развитие становится единственным способом выживания - таков был лейтмотив ректорской деятельности профессора Нармбаева К.Н.

Мощным импульсом в области реформирования университетского образования послужило Постановление Президента Республики Казахстан Н.А.Назарбаева "О статусе Казахского государственного национального университета им.аль-Фараби" от 9 января 1993 года. Статус и права автономного вуза использованы руководством КазГУ для формирования и апробирования наиболее

оптимальной модели университетского образования в условиях рыночной экономики и международной интеграции, но с учетом реальных возможностей и потребностей. Такой подход оправдал себя полностью. Учитывая, что у КазГУ специфическое предназначение, своя миссия, свой круг социальных заказчиков, свои особые функции и обязательства перед молодым суверенным государством, Ученый Совет университета принял “Концепцию развития университетского образования” (1993 г.), где были определены главные приоритеты, которые взаимосвязаны между собой и могут быть реализованы лишь в случае создания механизмов саморазвития и самореализации. Неоспоримым является серьезное изменение приоритетов в подготовке специалистов с университетским образованием, а именно – переход университета на принципиально новый уровень интеллектуальной деятельности. Особый акцент новатор ректор сделал на внедрение нововведений в области современных технологий обучения, автоматизированных систем управления, на содержательный аспект учебной деятельности. Ориентирами при этом служили мировые стандарты высшего образования.

Благодаря реформаторской деятельности Нарibaева К.Н. и всего коллектива сейчас университет представляет собой единый комплекс, в котором органически взаимосвязано функционируют учебные и научно-исследовательские структуры. Все ранее существовавшие и работавшие изолированно друг от друга научно-исследовательские лаборатории ныне объединены и функционируют в составе 6 научно-исследовательских институтов:

- новых химических технологий и материалов;
- проблем биологии и биотехнологии;
- проблем экологии;

теоретической и экспериментальной физики;
математики и механики;
нефтепромысловой химии.

Интеграция науки и образования является одним из приоритетов в ректорской деятельности Нарibaева К.Н.

В соответствии с потребностями времени были введены новые специальности, что привело к созданию новых кафедр и перепрофилированию ранее существовавших. КазГУ лицом повернулся к нуждам государства и запросам рынка труда. Так, стали готовить специалистов по международным отношениям и праву, международной журналистике, международным экономическим отношениям, менеджменту, маркетингу, государственному регулированию и управлению экономикой, информационным системам в бизнесе, экологии, туризму, медицинской биологии и ряду других. Подготовка специалистов с высшим образованием теперь осуществляется на двухуровневой основе - с академической степенью бакалавра и магистра наук. По инициативе ректора Нарibaева К.Н. впервые в республике введена рейтинговая система оценки знаний студентов, разработанная в университете с учетом опыта вузов зарубежных стран и особенностей организации учебной работы в наших вузах. Создается банк тестовых заданий по фундаментальным дисциплинам, преподаваемым в университете, который может быть широко использован как для тестирования на учебных занятиях, так и в качестве инструментария при аттестации кафедр, факультетов, вуза. Компьютеризация учебного процесса осуществляется в рамках принятой Ученым советом "Концепции информатизации в КазГУ им. аль-Фараби" Университет подключен к мировой информационной сети "Интернет"

По инициативе и активной поддержке Нарibaева К.Н. расширяются научные и деловые контакты КазГУ с

учебно-образовательными организациями многих стран мира. Так, под его непосредственной опекой и при содействии Всемирного Банка при КазГУ был создан Центр переподготовки руководящих работников и специалистов по рыночной экономике, слушатели которого вначале проходили теоретический курс в КазГУ, а затем завершали обучение на базе Всемирного Банка в Вашингтоне. КазГУ является единственным вузом Казахстана, который принят в Международную Ассоциацию университетов (МАУ) и в Евразийскую Ассоциацию университетов. В июне 1995 года КазГУ выступил инициатором создания и учредителем Международной сети сотрудничества университетов Европы и Центральной Азии. И это еще одна заслуга его ректора.

Значительные усилия были предприняты ректором по организации и функционированию издательства “Қазақ университеті” обогащению библиотечного фонда и улучшению информационного обеспечения учебного процесса, оснащению университета средствами компьютерной техники, связи, копировального оборудования, поддержанию инфраструктуры университета. Завершено строительство и сдан в эксплуатацию первый в республике Дворец студентов.

Особое внимание Нарыбаев К.Н. уделяет разработке комплекса мер, причем своевременных, имеющих целью снижение социальной напряженности и облегчения материального положения членов коллектива, начиная от каждого студента и завершая каждым профессором.

Итак, ни одно дело, какой бы масштабности оно не было выполнено в университете, не имело бы осязаемой результативности, если бы ни хорошо организованная и слаженная работа ректората, факультетов, кафедр, всех подразделений КазГУ. И здесь необходимо отдать должную

дань тому, как, не жалея сил и времени, мобилизуя себя ежедневно, изо дня в день работает сам ректор университета
Нарибаев К.Н.

Сегодня во всех отраслях экономики, высшей школы и научно-исследовательских учреждениях работают ученики Нармбаева К.Н. Под его руководством были защищены 1 докторская и 16 кандидатских диссертаций, сотни ныне известных экономистов и руководителей в свое время были его учениками, слушали его лекции, беседы, советы и напутствия.

В 1991 г. Нармбаева К.Н. избирают членом Президиума ВАК (ныне ДАНК) Республики Казахстан.

В 1994 г. доктор экономических наук, профессор Нармбаев К.Н. избирается членом-корреспондентом Национальной Академии Наук Республики Казахстан.

В 1994 г. он становится Академиком Международной академии наук Высшей школы (Москва), в 1995 г. академиком Академии наук Высшей школы РК (г.Алматы), в 1996 г. академиком Академии экономических наук Украины (г.Киев).

Сегодня профессор Нармбаев К.Н. является известным в республике ученым в области управления экономикой и экономического образования.

Им опубликовано около 160 научных работ общим объемом более 300 п.л., из них 17 книг и монографий, 12 брошюр и более 100 научных статей и докладов. В издательствах ближнего и дальнего зарубежья опубликованы 4 его книги, более 15 статей. Две работы изданы на английском языке в США, одна - в Германии, одна во Франции, одна - в Великобритании.

Нармбаев К.Н. является активным участником многих международных конференций, симпозиумов и семинаров, проведенных в США (1974, 1994), Египте (1992), Японии (1993), Франции (1985, 1993), Германии (1994), Италии

(1995), Индии (1995), Турции (1996), Таиланде (1997). Он выступает с докладами по актуальнейшим проблемам реформирования экономики и совершенствования системы высшего образования.

Определенный вклад Нарисбаев К.Н. внес в создание казахской энциклопедии, являясь консультантом и автором ряда статей по высшему и среднему специальному образованию и проблемам экономики.

Вопросам совершенствования управления экономикой Нарисбаев К.Н. посвятил 10 крупных работ и более 30 статей. Его книги “Основы управления производством” “Менеджмент“ (на русском и казахском языках) являются учебными пособиями для студентов экономических специальностей вузов.

В 1996 году за большие заслуги в развитии высшего образования, в том числе и экономического образования, широкую общественную деятельность, члену-корреспонденту НАН РК, доктору экономических наук, профессору Нарисбаеву К.Н. присвоено высокое звание “Заслуженный деятель науки и техники Республики Казахстан” Сочетая административную работу с большой научно-исследовательской деятельностью, профессор Нарисбаев К.Н. является крупным ученым в республике и за ее пределами, обогатившим экономическую науку новыми перспективными направлениями на различных этапах развития экономики Казахстана. Его научно-исследовательская работа многогранна. По результатам опубликованных работ можно выделить следующие направления:

во-первых, проблемы комплексной механизации обработки учетной информации и организации автоматизированной системы управления производством, организация и методология учета в условиях АСУ;

во-вторых, организация учета и управления в

сельскохозяйственных предприятиях на основе использования вычислительной техники и компьютеризации;

в-третьих, совершенствование систем и методов управления производством, улучшение подготовки учетных и управленческих кадров и организация консультационной деятельности в сфере учета и управления производством;

в-четвертых, методологические и организационные проблемы учета в связи с применением ЭВМ, изучение и рекомендация прогрессивных элементов зарубежного опыта;

в-пятых, организационные основы перестройки структур управления экономикой на макроуровне, совершенствование межотраслевых и межрегиональных связей Казахстана, вопросы реализации республиканской концепции суверенитета, основные пути и проблемы формирования рыночной экономики в Казахстане;

в-шестых, проблемы обучения и воспитания студенческой молодежи;

в-седьмых, проблематика развития высшего образования в Республике Казахстан и в особенности университетского образования, а также эффективность его реформирования; пути интеграции в мировую образовательную систему; становление и перспективы развития автономного университета.

Основные выводы и предложения Нармбаева К.Н. используются директивными органами при разработке законов и других официальных материалов при переходе к рыночной экономике.

Теоретические разработки и практическое их применение, выдвинутые Нармбаевым К.Н., получили одобрение на страницах печати не только Казахстана и стран СНГ, но и в зарубежных изданиях. На протяжении вот уже семи лет профессор Нармбаев К.Н. является

представителем казахстанской стороны при заключении международных договоров в области науки и образования с ассоциациями и университетами Великобритании, Германии, Египта, Ирана, Китая, Южной Кореи, США, Турции, Франции, Японии.

Нарибаев К.Н. всегда занимает активную жизненную позицию, находится в гуще общественно-политической жизни страны. Так, он избирался депутатом Верховного Совета КазССР 10 и 11 созывов, членом ЦК Компартии Казахстана (1986-1990). С 1994 года он член Президиума комитета по Государственным премиям РК в области науки, техники и образования при Правительстве Республики Казахстан.

С 1995 года - член коллегии Министерства образования, ныне - Комитета образования Министерства образования, культуры и здравоохранения Республики Казахстан. В 1996 году Нармбаев К.Н. назначен членом Национального Совета по государственной политике при Президенте Республики Казахстан, членом Высшего экономического Совета при Президенте Республике Казахстан и членом Национальной комиссии РК по делам ЮНЕСКО. С этого же времени он является членом Бюро отделения общественно-гуманитарных наук Министерства науки Академии наук Республики Казахстан.

За активное участие в общественной работе профессор Нармбаев К.Н. награжден медалью “За доблестный труд” орденом “Знак почета” медалью Монголии, многочисленными почетными грамотами республиканских и всесоюзных органов.

За время своей работы профессор Нармбаев К.Н. проявил себя как требовательный к себе и подчиненным руководитель, высоко квалифицированный, глубоко интеллигентный, обладающий незаурядными организаторскими способностями человек. Он сочетает в

себе деловитость и творческий подход к решению стоящих перед ним проблем, принципиальность и высокую ответственность, прекрасные человеческие качества, такие как желание и умение понять каждого, внимательное отношение к подчиненным, скромность и честность. Подавая личный пример, Наробаев К.Н. требователен и взыскателен к подчиненным, что способствует созданию в коллективе одновременно и деловой, и доброжелательной обстановки.

У Наробаева К.Н. железное правило: никаких привилегий себе. Все, чего он добился в жизни, было результатом его собственного таланта, упорного труда, и это достойно оценивается в обществе. В народе говорят: “прежде, чем засеять поле, надо его вначале вспахать” И вот, анализируя жизненный и творческий путь Наробаева К.Н., можно убедиться в том, какие всходы дала нива образования нашего государства, на котором безупречно работает наш юбиляр.

Пусть нашим напутствием будут слова:

*Пусть жизнь клокочет и бурлит
В бегущих днях, в минуте каждой.
Я счастлив, что во мне горит,
Не угасая, жизни жажда...*

Аубакиров Я.А., д.э.н., профессор, академик АН РК
Жатканбаев Е.Б., д.э.н., профессор
Сармурзина А.Г., д.х.н., профессор

**Essay on research, pedagogic and
social activities of Professor
NARIBAYEV KUPZHASAR NARIBAEVICH
Rector of Al Farabi Kazakh State National
University, Corresponding Member of the
National Academy of Sciences of the Republic
of Kazakhstan, Doctor of Economics**

Not far from ancient Taraz in one of the Kazakh settlements a baby was born. He was not the first child in the family but the first son. A long-expected son was given the name Kopzhasar which expressed his parents' deep feelings: longevity, health, wealth and dignity.

It happened on the 3rd of June 1938 in Bektobe village of Zhambyl region, in the family of Naribai and Bubukul.

His childhood fell on the stern years of war when women in the Kazakh auls under extremely hard conditions brought up their children, provided the front with food, suffering and missing their husbands, brothers and sons. The little boy witnessed these developments of life, which would be vividly depicted by a great novelist Chengiz Aitmatov in one of his books. In his early childhood little Kopzhasar could feel the generosity of his own people who themselves suffered from malnutrition but shared a crust of bread with the settlers from Ukraine, Belarus, Russia and the Caucasus.

All these realities of life couldn't but make impact on the traits of character of the raising boy. Kindness, decency, honesty, modesty, being imbued with the problems of the surrounding people all these features have been imbibed in him.

His serene childhood fell on the final stage of the Great

Patriotic War, schooldays on the years of restoration of devastated economy when the order of life was toughly regulated. In 1952 Kopzhasar Naribayev finished seven-year secondary school in the village of Kysyl-Sharyk of Zhambyl region, and in 1955 he finished secondary school in Zhambyl (now Taraz).

At the age of 17 he entered the Kazakh State University named after S.M.Kirov. This period coincided with the abolition of Stalin regime and further improvement of internal public and political life in the country and with gaining of freedom of personality. A wary and modest guy from the remote Kazakh settlement was persistently acquiring knowledge.

In 1960 Naribayev K.N. successfully graduated from the faculty of economics majoring in speciality "Economist".

His being diligent in studies, in research, his active participation in social life determined a further choice of a young graduate of the University. Straight after graduating from the University in September 1960, at the recommendation of the department on planning and accounting of the national economy he entered the postgraduate courses of Moscow Institute of Finance. In the early 60ies impetuous social life of the capital of the USSR during "thaw" periods became the years of success for Naribayev K.N. as a young scientist and promising public figure.

In 1964 Naribayev K.N. defended successfully his candidate dissertation on the theme "Development of contemporary forms of accounting in a process of its mechanization" and was sent to Alma-Ata Institute of National Economy which was formed on the basis of the Faculty of Economics of KazGU and where he worked during 12 years as Senior teacher, then Dotsent and Head of the Computer Department. In 1965 he was appointed the Dean of the Faculty on Accounting and Economics, and in 1972 a Vice-Rector on Research.

During his work at the Institute he proved himself to be a nice organizer of the academic process and research, and a highlyqualified educational specialist. Naribayev K.N. skillfully combines theory with practice, conducts classes at a high professional level, constantly improves his scientific proficiency and pedagogical skills. Lectures and seminars delivered by him are not simply interesting but they are holding the students' attention.

Naribayev K.N. elaborated a wide range of educational booklets in "Accounting and ASM" carried out a thorough research on the problems of management, accounting and control over production which resulted in the publication of scientific works, including "Comprehensive mechanization of accounting data processing" (1969), "Computer processing of accounting and economic information" (1971), "Mechanization of accounting and computing works" (1971), "Organization of accounting on collective and state farms" (1971). The last two books were published in the Kazakh language. It is exactly in the interpretation of Naribayev K.N. the Kazakh reader first has got acquainted with the scientific terms and economic categories of these branches of science.

He is the first in writing the scientific work on accounting and management in the mother tongue. For the first time in his works accounting theory, the principles of mechanization and automatization of accounting and management, the basis of auditing and controlling, organization of ASM and a number of other economic problems have been presented in the Kazakh language. Professor Naribayev K.N. has published 6 books, 3 brochures and more than 25 articles in the state language.

Naribayev K.N. was very active in social and political life: first he was elected secretary of Komsomol Committee of AINE,

in 1970 secretary of the Party organization of the Faculty on accounting and economics, in 1975 Chairman of the Society “Znanie” “Knowledge” of Kalininski district, Almaty.

In 1973-1974 Naribayev K.N. carried out his research in the famous scientific centres and leading Universities of the USA such as Princeton, Florida, New-York. He studied the American experience on further development of organization and automatization of accounting and management. A number of his scientific publications has been devoted to a thorough analysis and recommendations on this experience. The main works published in Moscow are as follows: monographs “Organization of accounting in the USA” (1979), and “Organization and methodology of accounting under the ASM” (1983), “The principle tendencies of the contemporary development of accounting in the USSR and the USA” (1978), “The overseas experience in using of electronic computer machines in the organization of production management” (1976), and articles published in the Republican journals and magazines. Naribayev K.N. pays much attention to the overseas experience in the fields of accounting, management and personnel training. And this trend in his activity has been fruitfully promoted after his one-year stay in the USA.

In 1976 Naribayev K.N. as a leading specialist in the field of higher education was proposed as Deputy-Minister to the Ministry of Higher Education of the Kazakh SSR. It was the time of new initiatives when he showed himself as a talented leader, experienced organizer of a large branch of the National Economy.

In 1980 he defended his dissertation for a Doctorate Degree of Economics on theme “A further development of the organization of accounting and management using computer machines (on the materials of the USSR and the USA)”

On the 6th of February 1981 a Doctorate Degree of

Economics was conferred upon Naribayev K.N. by HAC of the USSR and the title of Professor on the 10th of December 1982.

For his great contribution to Higher Education Professor Naribayev K.N. was awarded with the Order of Honour in 1981.

Well-known scientific schools of distinguished figures of science and technology, Academicians of the Academy of Sciences of the Kazakh SSR Baishev S.B., Ashimbayev T.A., Aubakirov Ya.A., Professors Neishtadt S.A., Brover I.M., Rozmanov M.M., Butin M.E., Shaukenbayev T.Sh., Kabdiev D.K., Purits V.N. and others played a great role in the scientific life of Naribayev K.N.

The outstanding Academicians as Abalkin L.I., Aganbegyan A.G., Khachaturov T.S., Professors Isakov V.I., Rozhnov V.S., Tatur S.K., Margulis A.S., influenced greatly the formation of his scientific interests and life stance.

In 1983 Naribayev K.N. was appointed Minister of Higher and Secondary Special Education of the Republic. During 12 years of his work in the system of Higher Education Professor Naribayev K.N. has done much for expanding the network of educational potential of Kazakhstan, was an initiator of setting up of a number of new higher educational establishments and specialities which were in great need for the Republic. They are Alma-Ata State Institute of Arts, Rudnenski Industrial Institute, Kustanai Agricultural Institute, Semipalatinsk Technological Institute of Meat and Milk Industry and numerous vocational secondary establishments.

During these years the network of postgraduate and doctorate courses for training highly-qualified scientific and pedagogic personnel for the Republic has been expanded. Thanks to Naribayev K.N. the number of young scientists of Kazakhstan sent to the postgraduate and doctorate courses of

the leading higher educational establishments of the USSR has increased many fold.

Naribayev K.N. is not only a perfect leader and organizer of Higher Education in the Republic but he is also a prominent researcher of theoretical and methodological problems of Higher Education in Kazakhstan.

50 scientific works in the volume 120 printer's sheets have been devoted to the improvement of Higher Education. The problem of training economic personnel in the country and improvement of the Academic curricula was the part and parcel of the Doctorate Dissertation of Naribayev K.N. All his recommendations on this question were taken into account by the Ministry of Higher Education of the USSR and were used at all higher educational establishments of economics all the country over.

Professor Naribayev K.N. often publishes his articles in the newspapers and journals and presents his reports at the Republican, All-Union, international scientific and methodological conferences. In August 1977 he was at the head of the delegation of Kazakhstan to India. In September 1982 he participated in the exhibition "Kazakhstan" held in Yugoslavia, Sarajevo. In February 1984 he visited Kampuchea as the head of the delegation of Higher Education of the USSR. In summer 1985 he was an active participant of the UNESCO symposium in France on the problems of democratization of education where he made a substantial report in English. In 1987-1990 Professor Naribayev K.N. worked in the Academy of Sciences of the Kazakh SSR as a leading researcher, Head of the department on management problems of the National Economy at the Institute of Economics of the Academy of Sciences of the KSSR. In 1990 he was appointed Vice-Chairman of the State Commission of the Cabinet of Ministers of the KSSR on economic reforms.

Impetuous time of perestroika in the economy of the Republic is on. Kazakhstan is beginning to transfer to the market relations. That is the challenge of the time to find new approaches and to alter theoretical conceptions. Professor Naribayev K.N. is efficiently investigating the problems of reforming the management of economics in the transition period. A number of his significant recommendations on actual issues of radical economic reforms in the Republic has been used in the Republican programme of transferring to the market economy. In particular, the elaboration of exact measures on implementation of main provisions of radical economic reforms in the Republic is meant.

In 1991 his active and creative work in this field was broken off due to his new job.

With the purpose of improving the psychological climate in KazGU in the late 80-ies, the leadership of Kazakhstan had to make the right choice of the Rector. An experienced educational specialist, strong organizer, competent in all the Aspects of Higher Education System, scientist, influential in the scientific sphere, a person of a high intellect and culture and human values inherent in him was to be appointed. It was Professor Naribayev to meet all these requirements. He was the man to be trusted and to run the University.

Seven years have elapsed. Naribayev K.N. being a Rector has wisely determined the strategic and tactical measures on the renewal of the effectively functioning staff, although at the University there were some difficult situations to be settled by unusual methods of management. The climate at KazGU has become stable when it has been possible not only to preserve but to develop further the glorious achievements of the past, and to support creative inspirations of the teaching staff and students. Rector Naribayev K.N. acknowledged that under the conditions of deep social transformations the

system of University education needed radical reforming since it is known that education is the reflection of society. A new Rector closely connected the necessity of reforming with the necessity of better adjusting of education to the changing social and economic realities and needs of society. As the priority of education is not the consequence of welfare of the state, but rather its prerequisite, it was decided to realize education reforming in an intensive way but consistently, stage by stage at KazGU.

The key stages of reforming of University education the Rector has defined as a triad: survival transformation - development. Could anyone suppose that when the survival of Higher education itself was problematic; the idea of the development would become the most powerful force in the system of education. But Naribayev K.N., being both a Rector and a distinguished specialist in the system of Higher Education, has managed to convince the teaching staff that radical changes of social and economic set-up of the Republic of Kazakhstan shall inevitably lead to new education requirements, to their differentiations, that is to say, to meet all these requirements. Under such conditions it is impossible to remain unchangeable. Development becomes the only way of survival that was the leit-motif of the Professor Naribayev K.N., Rector of the University.

The Decree of President of the Republic of Kazakhstan Nazarbayev N. "On the Status of Al-Farabi Kazakh State National University" of January 9, 1993 was an inspiring impetus for University education reforming. The administration of KazGU has exercised its status and rights of an autonomous higher educational establishment to form and approve more acceptable models of University education under the conditions of market economy and international integration with the respect of current possibility

and needs. Such an approach proved to be successful.

With the respect to the fact, that KazGU has its own specific objectives, its own mission, its own functions and obligations to a young sovereign state, the Academic Council of the University adopted “Conception on the development of University education” (1993), which has defined the priorities to be interrelated with each other.

Serious changing of priorities in training specialists with University education, namely, transferring of the University to an entirely new level of intellectual activity goes without saying. Rector-innovator focused on the introduction of contemporary methods of teaching, automated systems of management, and on the content of the academic process. So the world standards of Higher Education have become the main guidelines of the University. Thanks to Rector’s reformatory activity as well as that of the teaching staff, the University, has become an integral institution where academic educational and scientific structures are functioning in unison. Most of the them functioning separately from each other research laboratories currently have been united into 6 research institutes:

- New Chemical Technologies and Materials;
- Problems of Biology and Biotechnology;
- Problems on Ecology;
- Theoretical and Experimental Physics;
- Mathematics and Mechanics;
- Oil-refining Chemistry.

Integration of science and education is one of the priorities in the activity of Naribayev K.N. Following the requirements of the time, new specialities have been introduced, which led to the establishment of new chairs and reforming of the previously existing. KazGU has started to fulfill the needs of the state and labour market. So, one of the main tasks has

become to train specialists on International Relations and Law, on International Journalism, International Economic Relations, Management, Marketing, State Regulation and Management of Economics, Information systems and Business, Ecology, Tourism, Medical biology and many others. Now training of specialists with higher education is carried out at two-staged basis - Bachelor's Degree of Arts and Master's Degree of Sciences (BA., BS and Master's Degree).

For the first time in the Republic at the initiative of Naribayev K.N., the rating system of the evaluation of student's knowledge has been introduced. It has been elaborated at the University taking into account experience and practice of higher educational establishments of foreign countries and peculiarities of organizing the academic process at our establishments.

The bank of test assignments on fundamental disciplines has been created at the University which can be used as testing material as well as the material for attesting the teaching staff of departments and faculties of higher educational establishments. Computerization of the academic process is being carried within the framework of "Conceptions of informatization at Al-Farabi Kazakh State National University" adopted by the Academic Council. The University is linked to the World Information Network "Internet"

Thanks to great initiative and support of Naribayev K.N. scientific and business contacts of KazGU with academic and educational establishments of many countries of the world are being expanded. The centre on retraining of a managerial staff for the market economy was established under the guardianship of Naribayev K.N. and the auspices of the World Bank. Those who studied at the centre first took theoretical courses at KazGU and then they continued their studies in Washington. KazGU is the only educational

establishment of Kazakhstan which is a member of International Association of Universities (IAU) and of EuroAsian Association of Universities. In June 1995 KazGu initiated the establishment of the International Network of Cooperation among Universities in Europe and Central Asia. It proves to be another contribution of the Rector to the University's prospering.

Considerable were the efforts of the Rector in setting up of the publishing house "Kazakh Universiteti", enlarging the library fund and further developing of the academic process providing with computers, communication equipment, copying mashines.

The construction of the Palace of Students, the first in the Republic, has been completed. Naribayev K.N. pays a special attention to the elaboration of comprehensive measures, in proper time, aimed at diminishing of social tension and rising of material status of everybody, whoever he is: a student or a professor.

So, all these positive results have been achieved thanks to well-organized management of the Rectorate, faculties, departments and all subdivisions of KazGU.

That is Naribayev K.N., Rector of the University, to be paid a tribute who is working day in and day out not sparing himself.

At present in every sphere of economics, higher schools and research institutions one can find the graduates of Naribayev K.N. One doctorate dissertation and 16 candidate dissertations have been defended under his supervision. Hundreds of currently famous economists and high-ranking people one time were his students. In 1991 Naribayev K.N. was elected a member of the Presidium of Higher Attestation Commission (HAC), now DANK (department of attesting scientific personnel) of the Republic of Kazakhstan.

In 1994 Professor Naribayev K.N., Doctor of Economics, was elected a Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. In 1994 he became an Academician of International Academy of Sciences of Higher School (Moscow), in 1995 an Academician of the Academy of Sciences of Higher School of the Republic of Kazakhstan (Almaty), in 1996 - an Academician of the Academy of Economics (Ukraine, Kiev).

Nowadays, Professor Naribayev K.N. is an outstanding scientist in the field of management of economics and economic education. About 160 scientific works in the volume of more than 300 printer's sheets, 17 of which are books and monographs, 12-broshures and more than 100 scientific articles and reports have been published by him. In the publishing houses of foreign and CIS countries 4 books and more than 15 articles had been published. Two works were published in English in the USA, one in Germany, one in France, one in Great Britain.

Naribayev K.N. is an active participant of many international conferences, symposiums and workshops held in the USA (1974,1994), Egypt (1992), Japan (1993), France (1985,1993), Germany (1994), Italy (1995), India (1995), Turkey (1996), Thailand (1997). The problems of economic reforming and further development of the system of higher education have been given the priority in his reports.

Naribayev K.N. has also made his contribution to the creation of the Kazakh Encyclopaedia being a consultant and the author of a number of articles on Higher Education and Problems of Economics. Naribayev K.N. has devoted 10 substantial works and more than 30 articles to the issues on further development of economics. His books "Fundamentals of management of production", "Management" (in Russian and Kazakh) are one of the main textbooks for the

students of economic specialities at higher educational establishments. In recognition of his great contribution to the development of Higher Education, and for his wide scope public activity Professor Naribayev K.N., a Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Doctor of Economics, was conferred upon the title “Distinguished worker of Science and Technology of the Republic of Kazakhstan” in 1996. Combining his administrative work with great scientific activity, Professor Naribayev K.N. is a prominent scientist in the Republic and beyond its boundaries, promoting economic science at different stages of the development of economy of the Republic of Kazakhstan. His research is multi-sided. Resulting from the works published, the following trends can be singled out:

First, problems of comprehensive mechanization of accounting information processing and organization of automated systems of management of production, organization and methodology of accounting under ASM;

Second, organization of accounting and management in agricultural enterprises, computer machines and computerization being used;

Third, further improvement of systems and methods of management of production; of training accounting personnel and organization of consulting activity in the field of accounting and management of production;

Fourth, methodological and organizational problems of accounting electronic computer machines being used, studying and recommending of progressive overseas experience;

Fifth, fundamentals of restructuring of management of economics at the level of macroeconomics, promotion of interdepartment and regional relations of Kazakhstan, the issues of realization of the Republic conceptions in sovereignty; the

main guidelines and problems of the market economy in Kazakhstan;

Sixth, teaching and educational issues of students;

Seventh, development of higher education in the Republic of Kazakhstan, particularly, of University education and the efficiency of its reforming; ways of integration into the world educational system, development and perspectives of an autonomous University;

The key conclusions and proposals of Naribayev are used by the regulatory bodies while enacting laws and other official documents in the transition to the market economy. Theoretical investigations and their practical application put forward by Naribayev K.N., were approved not only in Kazakhstan and CIS countries but abroad as well. For seven years Professor Naribayev K.N. has been representing the Kazakhstan side in signing international treaties in the field of science and education with the associations and universities of Great Britain, Germany, Egypt, Iran, China, South Korea, the USA, Turkey, France and Japan.

Naribayev K.N. also takes an active life stance in the country. He was elected a deputy to the Supreme Soviet of the KazSSR of the 10th and 11th convocations, member of the Central Committee of the Communist Party of Kazakhstan (1986-1990). Since 1994 he is a member of the Committee on State awards of the RK in the field of science, technology and education under the Government of the Republic of Kazakhstan. Since 1995 he is a member of the Board of the Ministry of Education, now, the Committee on Education of the Ministry of Education, Culture and Health Care of the Republic of Kazakhstan. In 1996 Naribayev K.N. was appointed a member of the National Council on State Policy under the President of the Republic of Kazakhstan and a member of Higher Economic Council under the President of the Republic of Kazakhstan,

Member of the Kazakh National Commission on UNESCO Affairs. He is also a member of the Bureau of the Department on Social Sciences and Humanities of the Ministry of Science and the Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. In recognition of his great contribution to Higher Education and public activity Professor Naribayev K.N. was awarded with the medal "For valiant labour", an "Order of Honour" with the medal of Mongolia and with many honorary diplomas of the Republican and All-Union bodies. Professor Naribayev K.N. has proved to be very exigent to himself and to his colleagues, highly-qualified, intelligent and an outstanding organizer. He is very efficient in solving the problems to be faced, combining rigidity and high responsibility, fine human traits of character, such as understanding and considerate attitude towards his colleagues, modesty and honesty. Naribayev K.N. has a tough rule: no privileges to anyone - everything in his life has been achieved by hard work and his persistency and that is why he is highly appreciated in the society. There is a saying "Before you sow, you should plough" analysing life creative path of Naribayev K.N. one cannot but notice remarkable results in the system of education of our state where he has been working for prospering his Motherland. Let these words be the words of wishes:

*Let the life be stormy
In every minute, every day
My thrice for life is never fading
I'm happy not to go astray.*

Aubakirov Ya.A., Professor, Doctor of Economics,
Academician of the Academy of Sciences of R.K.
Zhatkanbayev E.B. Professor, Doctor of Economics
Sarmurzina A.G. Professor, Doctor of Chemistry

**Қазақстан Республикасының Ғылым
Академиясының корреспондент-мүшесі
К.Н.НӘРІБАЕВТЫҢ
өмірі мен қызметінің негізгі кезеңдері**

Көпжасар Нәрібайұлы Нәрібаев 1938 жылы 3 маусымда Жамбыл облысының Жамбыл ауданына қарасты Бектөбе аулында дүниеге келді.

БІЛІМІ, ҒЫЛЫМИ ДӘРЕЖЕЛЕРІ МЕН АТАҚТАРЫ

1945 - 1949 жж. - Жамбыл облысының Жамбыл ауданына қарасты Бектөбе аулының бастауыш мектебі.

1949 - 1952 жж. - Жамбыл облысының Жамбыл ауданына қарасты Қызыл-Шарық аулының жеті жылдық мектебі.

1952 - 1955 жж. Жамбыл қаласының (қазіргі Тараз қаласы) № 38 орта мектебі.

1955 - 1960 жж. - С.М.Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университетінің (қазіргі Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университеті) экономика факультетінде оқып, оны бітірді.

1960 - 1963 жж. Москва қаржы институтының аспирантурасында оқыды.

1964 ж. 6 наурызда Москва қаржы институтында экономика ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін алу үшін “Механизациялау жағдайында есептеудің қазіргі формаларының дамуы” деген тақырыпта диссертация қорғады.

1977 ж. Москва қаласындағы КСРО ғылым және техника жөніндегі Мемлекеттік Комитетінің жанындағы

Басқару Институтын бітірді.

1980 ж. Москва қаржы институтында экономика ғылымдарының докторы дережесін алу үшін 08.00.12 мамандығы бойынша “Есептеу мен басқаруды есептеу техникасын қолдану арқылы ұйымдастыруды жетілдіру” (КСРО мен АҚШ тәжірибесі) деген тақырапта диссертация қорғады.

1982 ж. Экономика мамандығы бойынша КСРО Жоғары Аттестациялық комиссиясының шешімімен профессор атағы берілді.

1994 ж. Қазақстан Республикасының Ұлттық Ғылым Академиясының мүше корреспонденті болып сайланды, Алматы қаласы.

1994 ж. Халықаралық Жоғары мектеп Ғылым Академиясының академигі болып сайланды. Москва қаласы.

1995 ж. Қазақстан Республикасының Жоғары мектеп Ғылым Академиясының академигі болып сайланды.

1996 ж. Украина Республикасы экономика ғылымдарының Академиясының академигі болып сайланды, Киев

ЕҢБЕК ЖОЛЫ

1964 1976 жж. Алматы халық шаруашылық институтының аға оқытушысы, доценті, деканы, кафедра меңгерушісі, ғылыми жұмыс жөніндегі проректоры.

1973 ж. тамыз - 1974 маусым - АҚШ-тың Нью-Йорк, Принстон, Флорида университеттерінің стажер-зерттеушісі.

1976 1983 жж. - Қазақ ССР Жоғары және арнаулы орта білім министрінің орынбасары.

1983 - 1987 жж. Қазақ ССР Жоғары және арнаулы орта білім беру министрі.

1987 - 1990 жж. Қазақ ССР Ғылым Академиясы Экономика институтының жетекші ғылыми қызметкері, “Халық шаруашылығын басқару мәселелері” бөлімінің меңгерушісі.

1990 - 1991 жж. Қазақ ССР Министрлер Кеңесі экономикалық реформалар жөніндегі Мемлекеттік комиссиясы төрағасының орынбасары.

1991 ж. қазірге дейін әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінің ректоры.

ҚОҒАМДЫҚ САЯСИ ӨМІРГЕ ҚАТЫСУЫ

1964 - 1965 жж. Алматы халық шаруашылығы институты комсомол комитетінің хатшысы.

1970 - 1972 жж. Алматы халық шаруашылығы институтының есептеу экономика факультеті партия ұйымының хатшысы.

1972 - 1976 жж. Алматы халық шаруашылық институтының экономика ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін беру жөніндегі диссертациялық кеңестің ғылыми хатшысы.

1975 - 1976 жж. - Қазақ ССР Калинин аудандық “Білім” қоғамының төрағасы.

1975 - 1977 жж. Алматы қаласы Калинин аудандық кеңесінің депутаты.

1997 ж., тамыз ИНдияға барған Қазақ ССР делегациясының басшысы.

1976 - 1989 жж. Қазақ ССР Республикалық “Білім” қоғамының Президиум мүшесі.

1978 - 1983 жж. Алматы халық шаруашылығы институтының экономика ғылымдарының кандидаты

дәрежесін беру жөніндегі диссертациялық кеңесінің мүшесі.

1982 ж. қыркүйек Югославияның Сараево қаласында өткен “Қазақстан” көрмесіне қатысты.

1984 ж., ақпан Кампучияға сапар шеккен КСРО Жоғары оқу орындарының делегациясын басқарды

1984 - 1987 жж. - Қазақ ССР Жоғарғы Кеңесінің депутаты.

1985 ж. маусым - Францияда өткен ЮНЕСКО симпозиумына қатысушы және баяндамашы.

1986 - 1990 жж. Қазақстан Коммунистік Партиясының Орталық Комитетінің мүшесі.

1991 ж. қазірге дейін Ұлыбритания, Германия, Египет, Иран, Қытай, Оңтүстік Корея, АҚШ, Туркия, Франция, Жапония Ассоциациялары және университеттерімен білім және ғылым саласында халықаралық келісім шарт жасауда Қазақстан жағының өкілі.

1991 ж. - қазірге дейін - Қазақстан республикасының Жоғары аттестациялық комиссиясының (қазіргі Ғылыми кадрларды аттестациялау департаменті) Президиум мүшесі.

1992 ж., қазан Халықаралық университеттер Ассоциациясының конференциясына қатысты. (Египет, Александрия).

1993 ж., сәуір - Жапон халықаралық Университетінің Таяу Шығыс елдері институтында дәріс оқыды.

1993 ж., қыркүйек - Францияда өткен “Қазақстан өткен күндері” семинарына қатысты.

1994 ж., қантар-ақпан - АҚШ Қазақстандағы өкілінің шақыруы бойынша АҚШ Хабарлау агенттігінің “Жоғары оқу орындарын басқару” деген бағдарламасына қатысты.

1994 - 1996 жж. әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университеті экономика

ғылымдарының кандидаты ғылыми дережесін беру жөніндегі диссертациялық кеңесінің төрағасы.

1994 ж., қыркүйек Евразиялық Университеттер Ассоциациясының семинарында қатысты (Германия).

1994 ж. - қазірге дейін Қазақстан Республикасының үкіметі жанындағы Қазақстан Республикасының ғылым, техника және білім саласы бойынша берілетін мемлекеттік сыйлықтары жөніндегі комитетінің Президиум мүшесі.

1995 ж., ақпан УХА (МАУ) X конференциясына қатысты, (Индия, Дели).

1995 ж., маусым - Әлемнің түркі мемлекеттер жоғары оқу орындарының ректорлары халықаралық конференциясына қатысты. Бишкек.

1995 ж., маусым Европа және Азияның университеттері Серіктестігі Халықаралық жүйесінің құрылтайына қатысты. Рим. Италия

1996 ж., сәуір Анкара университетінің 50 жылдығына арналған халықаралық конференцияға қатысты. Туркия, Анкара.

1996 ж., мамыр Қазақстан Республикасының Президенті бастаған қоғам және мемлекет қайраткерлерінің Россияға барған делегациясының мүшесі.

1996 ж. - қазірге дейін - ҚР Президенті жанындағы мемлекеттік саясат жөніндегі Ұлттық кеңестің мүшесі.

1996 ж. - қазірге дейін - Қазақстан республикасының Президенті жанындағы Жоғары экономикалық кеңесінің мүшесі.

1996 ж. қазірге дейін - әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінің экономика ғылымдарының докторы ғылыми дәрежесін беру жөніндегі диссертациялық кеңесінің мүшесі.

1997 ж., қараша УХА (МАУ) ІҮ семестраралық конференциясына қатысты (Тайланд, Бангкок).

1997 ж. “Магистратурада оқытудың инновациялық модельдері” мәселелері жөніндегі халықаралық мектеп-семинардың ұйымдастыру кеңесінің мүшесі. Алматы.

МАРАПАТ

1970 ж. “Қажырлы еңбегі” үшін медалімен марапатталды.

1971 ж. Қазақстан ЛКЖО Құрмет грамотасы.

1977 ж. КСРО Жоғары білім министрлігінің құрмет грамотасы. Москва.

1980 ж.- КСРО ғылыми мекемелер, жоғары мектеп және ағарту қызметкерлері кәсіподағының Орталық Комитетінің Құрмет грамотасы. Москва.

1981 ж. - “Құрмет белгісі” орденімен марапатталды.

1983 ж.- Бүкілодақтық “Білім” қоғамының Құрмет грамотасы. Москва.

1984 ж., наурыз - “Еңбегі сіңген интеллигент” медалі. Монголия.

1984 ж., шілде - БЛКЖО (ВЛКСМ) ОК Құрмет грамотасы. Москва.

1985 ж. - Шет елдермен мәдени байланыс және достық совет қоғамы Одағының Құрмет грамотасы. Москва.

1996 ж. - “Қазақстанның еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері” атағына ие болды.

**Основные даты жизни и научной
деятельности члена-корреспондента
Академии наук Республики Казахстан
Нарибаева К.Н.**

Родился 3 июня 1938 года в селе Бектобе Жамбылского района, Жамбылской области.

ОБРАЗОВАНИЕ, УЧЕНЫЕ СТЕПЕНИ И ЗВАНИЯ

1945 - 1949 начальная школа в селе Бектюбе Жамбылского района, Жамбылской области.

1949 - 1952 семилетняя школа в селе Кзыл-Шарык Жамбылского района, Жамбылской области.

1952 - 1955 средняя школа N 38 в г. Жамбыл (ныне Тараз).

1955 - 1960 гг. Учился и окончил экономический факультет КазГУ им. С.М.Кирова (ныне Казахский государственный национальный университет имени аль-Фараби).

1960 - 1963 гг. Учился в целевой аспирантуре Московского финансового института.

1964 - Защитил в Московском финансовом институте диссертацию на соискание ученой степени кандидата экономических наук на тему “Развитие современных форм учета в условиях его механизации” 6 марта.

1977 г. Закончил Институт Управления при Государственном Комитете по науке и технике СССР, г.Москва

1980 г. Защитил в Московском финансовом институте диссертацию на соискание ученой степени доктора экономических наук на тему “Совершенствование

организации учета и управления с использованием вычислительной техники (опыт США и СССР)" по специальности 08.00.12.

1982 ВАКом СССР утвержден в ученое звание профессора по специальности экономика.

1994 избран членом корреспондентом Национальной АН Республики Казахстан.

1994 - избран академиком Международной Академии наук Высшей школы (Москва).

1995 избран академиком Академии наук Высшей школы РК.

1996 - избран академиком Академии экономических наук Украины (Киев).

ТРУДОВАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

1964 - 1976 гг. - Старший преподаватель, доцент, декан, заведующий кафедрой, проректор по научной работе Алма-Атинского института народного хозяйства.

август 1973 г. июнь 1974 г. Стажер исследователь Принстонского, Флоридского, Нью-Йоркского университетов США.

1976 1983 гг. - Заместитель Министра высшего и среднего специального образования Казахской ССР.

1983 1987 гг. Министр высшего и среднего специального образования Казахской ССР.

1987 1990 гг. - Ведущий научный сотрудник, заведующий отделом проблем управления Института экономики Академии наук Казахской ССР.

1990 1991 гг. - Заместитель Председателя Государственной комиссии Совета Министров Казахской ССР по экономической реформе.

1991 гг. Ректор Казахского государственного

национального университета имени аль-Фараби.

УЧАСТИЕ В ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЖИЗНИ

1964 - 1965 гг. - Секретарь комитета комсомола Алма-Атинского института народного хозяйства (АИНХ).

1970 - 1972 гг. Секретарь партийной организации учетно-экономического факультета АИНХ.

1970 г. - участник Всесоюзной конференции по машинной обработке данных (Москва).

1972 - 1976 гг. - Ученый секретарь диссертационного Совета АИНХ по присуждению ученых степеней кандидата экономических наук.

1975 - 1976 гг. Председатель Калининской районной организации общества "Знание" КазССР

1975 - 1977 гг. депутат Калининского райсовета г.Алма-Ата.

1976 - 1989 гг. член Президиума Республиканского общества "Знание" Казахской ССР

август 1977 руководитель делегации КазССР в Индии.

1978 - 1983 гг. - член диссертационного Совета АИНХ по присуждению ученых степеней кандидата экономических наук.

сентябрь 1982 г. - участник выставки "Казахстан" в Югославии г.Сараево.

1984 - 1987 гг. депутат Верховного Совета Казахской ССР.

февраль 1984 г. руководитель делегации МинВУЗа СССР в Кампучии.

1986 - 1990 гг. член ЦК Компартии Казахстана.

1991 гг. по настоящее время представитель казахстанской стороны при заключении международных

договоров в области науки и образования с ассоциациями и университетами Великобритании, Германии, Египта, Ирана, Китая, Южной Кореи, США, Турции, Франции, Японии.

1991 г. по настоящее время - член Президиума ВАК РК, ныне ДАНК МН-АН РК.

октябрь 1992 г. - участник конференции Международной Ассоциации Университетов. (Египет, г. Александрия).

апрель 1993 г. чтение лекций в Институте Стран Ближнего Востока Японского Международного Университета.

сентябрь 1993 г. участник семинара “Дни Казахстана” во Франции.

январь февраль 1994 г. - по приглашению посла США в Казахстане участник программы Информационного Агенства США “Управление высшими учебными заведениями” (США).

1994 1996 гг. Председатель диссертационного Совета КазГУ им.аль-Фараби по присуждению ученых степеней кандидата экономических наук.

сентябрь 1994 г. участник семинара Евразийской Ассоциации Университетов (Германия).

1994 г. по настоящее время член Президиума Комитета по Государственным премиям Республики Казахстан в области науки, техники и образования при правительстве Республики Казахстан.

февраль 1995 г.- участник X конференции МАУ (Индия, г.Дели).

июнь 1995 г. - участник международной конференции ректоров ВУЗов тюркоязычных стран мира. г.Бишкек.

июнь 1995 г. участник учредительной встречи Международной сети Сотрудничества Университетов

Европы и Азии. (Италия, г. Рим).

1995 г. - член коллегии Министерства образования РК, ныне член коллегии Комитета образования Министерства образования, культуры и здравоохранения РК.

1996 г. по настоящее время член Национального совета по государственной политике при Президенте РК.

апрель 1996 г. участник международной конференции, посвященной 50 летию Анкарского университета (Турция).

май 1996 г. участник делегации общественных и государственных деятелей Казахстана в России, во главе с Президентом Республики Казахстан.

1996 - по настоящее время член Высшего экономического Совета при Президенте РК.

1996 - по настоящее время - член диссертационного Совета КазГУ им. аль-Фараби по присуждению ученой степени доктора экономических наук.

ноябрь 1997 г. участник IV -ой межсеместровой конференции МАУ (Тайланд, г. Бангкок).

1997 член Организационного Совета международной школы-семинара по проблеме “Инновационные модели обучения в магистратуре” (г. Алматы).

НАГРАДЫ

1970 г. - награжден медалью “За доблестный труд”

1971 г. Почетная грамота ЦК ЛКСМ Казахстана (г. Алматы).

1977 г. Почетная грамота Минвуза СССР. (июль. г. Москва)

1980 г. - Почетная грамота ЦК профсоюза работников просвещения, высшей школы и научных учреждений СССР (август, г. Москва).

- 1981 г. награжден орденом “Знак Почета”
- 1983 г. Почетная грамота Всесоюзного общества “Знание” (январь, г.Москва)
- 1984 г. - Медаль “Заслуженный интеллигент” (март, Монголия).
- 1984 г. Почетная грамота ЦК ВЛКСМ (июль, г. Москва).
- 1985 г. Почетная грамота Союза советских обществ дружбы и культурной связи с зарубежными странами (г. Москва).
- 1996 г. удостоен звания “Заслуженный деятель науки и техники Республики Казахстан”

THE MAIN STAGES OF LIFE AND ACTIVITIES of Naribayev K.N. Corresponding Member of the Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

Naribayev Kupzhasar Naribaevich was born on June 3, 1938 in Bektobe Zhambyl region.

EDUCATION, SCIENTIFIC DEGREES AND TITLES:

1945 - 1949 - primary school in Bektobe, Zhambyl region.

1949 - 1952 - seven-year secondary school in Ksyl-Zharyk Zhambyl region.

1952 - 1955 - secondary school N 38 in Zhambyl (Taras).

1955 - 1960 studied and graduated from the faculty of Economics of KazGU named after S.M.Kirov (Al-Farabi Kazakh State University).

1960 - 1963 - took a postgraduate course at Moscow Institute of Finance.

March 6, 1964 defended his dissertation for the Candidate's Degree of Economics on the theme: "Development of contemporary forms of accounting in the process of its mechanization"

1977 - graduated from the Institute of Management under the State Committee on Science and Technology (USSR, Moscow).

1980 - defended, the dissertation for the Doctorate's Degree of Economics on the theme: "Further development of accounting organization and management using computer machines" (from the USA and USSR).

1982 conferred the title of Professor of Economics by

HAK of the USSR.

1994 elected a Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, Almaty.

1994 - elected an Academician of International Academy of Sciences Higher School (Moscow).

1995 elected an Academician of Academy of Sciences Higher School of the RK.

1996 elected an Academician of the Academy of Economic Sciences (Ukraine, Kiev).

WORK EXPERIENCE

1964 - 1976 Senior Teacher, Dotcent, Dean, Head of the Department, Vice-Rector on Research of the Institute of National Economy (Almaty).

August 1973 - June 1974 - one-year stay at Princeton, Florida, New-York Universities as a Researcher.

1976 - 1983 Deputy-Minister of Higher Education of the KSSR.

1983 - 1987 Minister of Higher Education of the KSSR.

1987 - 1990 - a leading scientist, Head of the Department "Management Problems on National Economy" of the Institute of Economics (Academy of Sciences of the KSSR).

1990 - 1991 Deputy-Chairman of the State Commission of the Council of Ministers of the Kazakh SSR on economic reforms.

1991 (-currently) Rector of Al-Farabi Kazakh State National University.

SOCIAL AND PUBLIC ACTIVITIES

1964 - 1965 Secretary of the Komsomol Committee of the Institute of National Economy (Almaty) AINE.

1970 - 1972 Secretary of the Party Committee of Accounting Department of AINE.

1972 - 1976 Academic Secretary of the Dissertation Council of AINE on conferring candidate degrees of Economics.

1975 - 1976 Chairman of the Society “Znanie” (“Knowledge”) Kalininsky district of the Kazakh SSR.

1975 - 1977 Deputy to Kalininsky Local Council of Almaty.

1976 - 1989 - Member of the Presidium of the Republican Society “Znanie” (“Knowledge”) of the KSSR.

August 1977 - head of the delegation of the Kazakh SSR to India.

1978 - 1983 Member of the Dissertation Council of AINE on conferring candidate degrees of Economics.

September 1982 - member of the delegation of the exhibition “Kazakhstan” in Jugoslavia, Sarajevo.

February 1984 head of the delegation of Higher Education Ministry of the USSR to Kampuchea.

1984 - 1987 - Deputy of the Supreme Soviet of the Kazakh SSR.

June 1985 Participant of the Symposium of UNESCO (France).

1986 - 1990 - Member of the CK of the Communist Party of Kazakhstan.

1991 (currently) - Representative of Kazakhstan on signing international treaties in the fields of science and education with associations and universities of Great Britain, Germany, Egypt, Iran, China, South Korea, the USA, Turkey, France, Japan.

1991 (currently) - Member of the Presidium of the HAK of the RK (now DASP).

October 1992 participant of the Conference of the Association of Universities. Egypt, Alexandria.

April 1993 - delivered a course of lectures at the Institute

of the Middle East Countries at the Japanese International University.

September 1993 - member of the delegation to the seminar “Days of Kazakhstan” in France.

January-February 1994 participant of USIA Programme “Higher Educational Establishment’s management” (at the invitation of the Ambassador of the USA to Kazakhstan) (USA).

1994 - 1996 Chairman of the Dissertation Council of KazGU on conferring Candidate degrees of Economics.

1994 (currently) Member of the Presidium of the Committee on the State Prizes of the RK in the field of science, technology and education under the Government of the Republic of Kazakhstan.

February 1995 participant of the X-th Conference of IAU (India, Delhi).

June 1995 participant of the International Conference of Rectors of Turkic countries (Bishkek).

June 1995 participant of the working meeting of International Network on Cooperation of Universities of Europe and Asia (Italy, Rome).

1995 (currently) Member of Board of the Ministry of Education of the Republic of Kazakhstan, member of Board of the Committee on Education (Ministry of the Education, Culture and Health of the RK).

April 1996 - participant of the International Conference devoted to the 50th anniversary of Ankara University.

May 1996 member of the delegation of public figures and statesmen of the Republic of Kazakhstan to Russia headed by the President of Kazakhstan.

1996 (currently) Member of the National Council on State Policy under the President of the Republic of Kazakhstan.

1996 (currently) Member of Higher Economic Council under the President of RK.

1996 (currently) Member of the Kazakh National Commission on UNESCO Affairs.

1996 (currently) Member of the Dissertation Council of KazGU named after Al-Farabi on conferring Doctorate Degree (Ph.D.) of Economics.

November 1997 participant of the IV Mid-term Conference of IAU (Thailand, Bangkok).

1997 - Member of the Organizing Council of the International school seminar on the problem “Innovational models of education in magistrates” Almaty.

AWARDS

1970 - awarded with the medal “For Valiant Labour”

1971 Honorary Diploma of the Central Committee of Leninski Komsomol Kazakhstan. Almaty.

1977 Honorary Diploma of Higher Education Ministry of the USSR. Moscow.

1980 - Honorary Diploma of Central Committee of Trade Unions of Education of the USSR. Moscow.

1981 awarded with the Orden of Honour.

1983 Honorary Diploma of the All-Union Society “Znanie” (Knowledge). Moscow.

1984 - Medal “Honoured Intelligent” Mongolia.

1984 - Honorary Diploma of the Central Committee of Komsomol. Moscow.

1985 - Honorary Diploma of the Union of Soviet Societies on Friendship and Cultural Ties with Foreign Countries.

1996 - conferred the title “Honored Science Worker of Kazakhstan”

ЕҢБЕКТЕРДІҢ ХРОНОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШІ
ХРОНОЛОГИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ ТРУДОВ
CHRONOLOGICAL PAPER INDEX

1963

1. О новой механизированной форме бухгалтерского учета // Обществ. науки. Алма-Ата, 1963. Вып. 4. - С.105 113.

2. Развитие современных форм учета в условиях его механизации: Автореф. дис.на соиск.ученой степени канд.эконом.наук.- М.,1964.- 16 с.

3. С помощью электронной техники // Народн.хоз-во Казахстана. 1963. № 9. С. 75 76.

4. Совершенствование форм счетоводства с применением счетно-клавишных машин // Информ. бюл. Главмехсчета ЦСУ КазССР. 1963. - № 16. С. 8 16.

5. Современные формы счетоводства в условиях комплексной механизации бухгалтерского учета // Обществ. науки. История. Философия. Экономика. 1963. Вып. 3. С. 188 - 199. - Библиогр.: 7 назв.

6. Упрощение и механизация первичного учета // Бух. учет.- 1963. № 12. С. 47 - 50 / Соавт. В.Синавина.

1964

7. Перспективы развития форм бухучета в условиях применения электронных машин // Информ. бюл. Главмехсчета ЦСУ КазССР 1964. № 18. - С. 1 - 6.

8. Совместное использование клавишных и перфорационных вычислительных машин при комплексной механизации бухгалтерского учета. ГосИНТИ. М., 1964. № 16 64 - 83/ 2.- С.34 46 / Соавт.: В.С. Синавина.

9. Совместное использование клавишных и перфорационных вычислительных машин при комплексной механизации бухгалтерского учета. // Применение элелтр.выч.техники в учетно-плановых и статист.работах. М., 1964. С.79-91.

1965

10. Жаттандылык жалыктырған жоқ па ? // Лениншіл жас. 1965. - 27 январь.

1966

11. Колхоздағы тексеру және бақылау жұмысы. - Алматы: Кайнар, 1966.- 139 бет.

12. К вопросам теории бухгалтерского учета в условиях его механизации: Докл. науч.конф. (5 8 мая 1965 г.). Алма-Ата, 1966. С. 360 365.

1967

13. О механизации управленческих работ
// Экономика, организация и планирование производства:
Материалы межресп.семинара. - Алма-Ата, 1967. - С.185
199.

14. Организация учета и вопросы его механизации в
условиях новой экономической реформы // О новой
системе планирования и эконом.стимулирования в
строительстве. Алма-Ата, 1967. С. 135 146.

1969

15. Вопросы рационализации и механизации
управленческого труда // Механизация вычисл. работ. -
Алма-Ата, 1969. № 28. - С. 19 - 29.

16. Комплексная механизация обработки учетной
информации. - Алма-Ата: Казахстан, 1969. 151 с.

17. Социализм это учет // Нар. хоз-во Казахстана.
1969. - № 12. - С. 3 5.

1970

18. Организация учета в условиях АСУП // Мате-
риалы респ.совещания по внедрению АСУ. Алма-Ата,
1970. - С. 19 23.

19. Полезная работа по механизации учета
// Механизация вычисл. работ. - Алма- Ата,1970. Вып.
30. С. 43 45 / Соавт. Т.В.Ермакова.

20. Развитие механизации учетно-вычислительных работ в Казахстане: К 50 - летию КазССР // Механизация вычисл. работ. Алма-Ата, 1970. Вып.30. С. 3 - 6.

21. Расширить комплексную механизацию бухгалтерского учета // Механизация вычисл. работ. Алма-Ата, 1970. № 29.- С. 10 - 15.

22. Рецензия // Бух. учет. 1970. № 8. С.72 - 74.
Рец. на кн.: Исаков В.И., Рожнов В.С. Механизация учета и вычислительных работ: Учебник. М.:Статистика, 1968. 416 с.

23. Совершенствование учета, анализа и вопросы их механизации: Проект. Алма-Ата, 1970.- 182 с.

1971

24. Есеп жұмыстарын механикаландыру. Алматы: Кайнар, 1971. 163 бет.

25. Колхоз бен совхоздағы бухгалтерлік есепті ұйымдастыру. Алматы: Қайнар, 1971. 120 бет. / А. Әбдіманапов, А. Дәулетбеков бірге.

26. Бухгалтерский учет и анализ производства на АЗТМ // Резервы выявляют ученые-экономисты: Тез. докл. 1-ой науч. конф. по итогам хозяйственных работ. - Алма-Ата, 1971. С. 9 - 11.

27. Важная профессия // Механизация вычисл. работ. Алма-Ата, 1971. № 33. С.92 - 97 / Соавт.: Н.М.Половнев.

28. В.И.Ленин об организации и совершенствовании социалистического учета // Ленинск.теория и практика соц.хозяйствования. Алма-Ата, 1971. Сб.1. С. 288 - 294.

29. Машинная обработка учетно-экономической информации: Пособие для студентов по специальностям “Бухгалтерский учет в сельск.хоз-ве” - Алма-Ата, 1971. 276 с.

30. Механизация учета основных средств // Учет и финансы в колхозах и совхозах. 1971. № 8. С. 6 - 9.

31. Механизация учетно-вычислительных работ.- Алма-Ата: Кайнар, 1971.- 161 с.

1972

32. Автоматизированные системы управления производством: Материалы в помощь лекторам. Алма-Ата, 1972. - 24 с.

33. Исследование учета как элемента управления производством // Резервы и факторы роста эффективности общественного роста общественного производства: Тез.докл. VII науч. конф. проф.-препод. состава ин-та, посвящ. 50 - летию Союза ССР Алма-Ата, 1972. - Ч. 2.- С. 60 - 62.

34. Механизация бухгалтерского учета. М.: Пищевая пром-сть, 1972. 120 с. / Соавт. Р.Ф.Зырянова.

35. Механизация учета движения сырья // Механизация вычисл. работ. Алма-Ата, 1972. № 36.- С. 44 - 47.

36. Механизация учета сырья на предприятиях сахарной промышленности // Вестн.статистики. 1972. - № 2. С. 67 70.

37. Некоторые вопросы изучения курса “Механизация учета и вычислительных работ // Машинная обработка экономических данных и методика преподавания. - М., 1972. С. 133 138.

38. Организационные вопросы учета в системе автоматизированного управления // Механизация вычисл.работ. - Алма-Ата,1972. № 37. - С. 17 21.

39. Организация учета брака в производстве и его механизация на предприятиях тяжелого машиностроения // Механизация вычисл.работ. - Алма-Ата,1972. № 36. С. 40 43 / Соавт.: С.М.Пыхтова.

40. Техническое проектирование учета при разработке АСУП // Содружество науки с производством: Тез.докл. 11 науч. конф.,посвящ. 50 - летию образования СССР. Алма-Ата, 1972. - С.30 32.

1973

41. Важнейшие направления совершенствования управления производством в современных условиях // Экономика и финансы. Алма-Ата,1973. Вып. 2. С. 3 - 10

42. Организация автоматизированной системы управления производством. Алма-Ата: О-во “ Знание” КазССР, 1973.- 26 с.

43. Управление социалистическим производством // Казахст. правда. - 1973. 20 февр.

1974

44. Есептеу орталығы // Қазақ Совет энцикл. Алматы, 1974. 4-ші Т. 185-186 бет.

45. Механизация учета в сельскохозяйственных предприятиях. М.: Статистика, 1974. 200 с.

46. Computer Applications in Soviet Accounting // The International Journal of Accounting: Education and research (University of Illinois at Urbana-Champaign). 1974. V. 10, № 1. - P. 33-43.

47. Management of production and training of specialists in Soviet Union // Business and economic dimensions (University of Florida). - 1974. № 3. - P. 8-16.

1975

48. Басқару жұмыстарын автоматтандыру. Алматы: ҚазССР “Білім” КОҒАМЫ, 1975. - 38 бет.

49. Кредит // Қазақ Совет энцикл. 1975. 6-ші Т.-76 бет.

50. Мемориал ордер // Қазақ Совет энцикл. 1975. - 7-ші Т. - 606-607 бет.

51. Совершенствование организации управления сельскохозяйственным производством. - Алма-Ата:

Казахстан, 1975. 64 с.

52. Современные технические средства совершенствования учета и управления // Актуальные пробл. развития соц. экономики. Алма-Ата, 1975. С. 102 113.

1976

53. Зарубежный опыт применения ЭВМ в организации учета и управления производством / КазНИИНТИ. Алма-Ата, 1976. 28 с.

54. Опыт США по подготовке кадров и организации консультационной деятельности в сфере учета и управления производством / КазНИИНТИ. - Алма-Ата, 1976. 19 с.

55. Подготовка кадров по управлению и учету в условиях применения ЭВМ // Экономика и финансы. Алма-Ата, 1976. Вып. 6. С. 15 24.

1977

56. Халық шаруашылығының есебі // Қазақ Совет энцикл. Алматы, 1977. 11-ші Т. 603 бет.

1978

57. Основные тенденции современного развития учета в СССР и США/КазГУ им.С.М.Кирова. Алматы, 1978. 95 с. Библиогр.: 51 назв.

58. Особенности эстетического воспитания студенческой молодежи // XXV съезд и актуальные

проблемы эстетического воспитания учащейся молодежи. Материалы респ. науч.- практ.конф. Алма-Ата, 1978 г. 1 3 февр. Алматы, 1978. С. 54 64.

1979

59. Актуальные задачи коммунистического воспитания учащейся молодежи в свете требований XXV съезда КПСС // Материалы Респ. науч.- метод. конф. Алма-Ата, 1979.- Ч.1. С.12 -28.

60. Второй родной: Докл. на респ.науч.- практ. конф. "Совершенствовать изучение и препод. рус. яз. в нац. школах // Учитель Казахстана. 1979. 19 апр.

61. Организация бухгалтерского учета в США. - М.: Финансы, 1979. 152 с.

62. Система подготовки кадров по учету и управлению. Алма-Ата: О-во "Знание" КазССР, 1979. - 36 с.

63. Современная организация бухгалтерского учета в условиях применения вычислительной техники: Автореф. на соиск.учен.степ.д-ра эконом.наук. М., 1979. 25 с.

64. Die Entwicklung der Rechnentechnik in der UdSSR und ihr Einfluß auf die Ausbildung der Fachleute in EDVA // Rechnentechnik Datenverarbeitung (Berlin). 1979. - № 6. S. 16 18 / В.К.Дамитов.

1980

65. Арнаулы орта оқу орындары // Қазак Совет

энцикл.- Алматы, 1980. 13- ші Т. 402, 404- 406 бет.

66. Есептеу орталығы// Қазақ Совет энцикл. - Алматы, 1980. 13-ші Т. 464 бет.

67. Жоғарғы оқу орындары // Қазақ Совет энцикл. Алматы, 1980. - 13 ші Т. 402-404, 407 бет.

68. Двойная запись и матричный учет: Об орг.бух.учета в условиях автоматизации // Бух. учет. - 1980. № 1. - С. 26 29

69. Оптимальное сочетание централизации и децентрализации учетных и управленческих функций в условиях применения ЭВМ // Применение экономико-математических методов и вычисл.техники в народн.хоз-ве. Алма-Ата, 1980. - С. 172 - 180.

1981

70. Высшие учебные заведения // Казахская сов.энцикл. Алма-Ата, 1981. Т.14 (Спец.том). С. 390 - 393, 396 397.

71. Вычислительные центры Казахстана // Казахская сов.энцикл. Алма-Ата, 1981. Т.14 (Спец.том). - С. 449.

72. Основы управления производством при социализме: Учеб.пособие / Под общ. ред. Т.А.Ашимбаева. Алма-Ата: Мектеп, 1981. 159 с. / Соавт.: К.Б.Бердалиев, Г.П.Коновалов.

73. Средние специальные учебные заведения

// Казахская сов.энцикл. - Алма-Ата,1981. Т.14
(Спец.том). С. 389 390, 394 - 396.

1982

74. Жоғары білімнің дамуы // Қазақстан мұғалімі.-
1982. 11 июня.

75. Техникумы и училища Казахстана славному
юбилею // Сред. спец. образование. 1982. № 2. С. 8
11.

1983

76. Будущим специалистам - идейную закалку
// Казахст. правда. 1983. 23 дек.

77. Использование матричного принципа в создании
подсистемы учета АСУП // Вопр.создания АСУТП и
АСУП. Алма-Ата, 1983. - С. 3 9. Библиогр.: 4 назв.

78. Наставники студенчества // Учитель Казахстана.
1983. 24 февр.

79. Организационные принципы автоматизированного
учета // Пробл. повышения эффект. учета и анализ:
Сб.науч.тр.- Алма-Ата,1983. - С.45 - 52.

80. Организация и методология бухгалтерского учета
в условиях АСУ. М.: Финансы и статистика, 1983. 135с.-
Библиогр.: 83 назв.

81. Специалистам экономическую подготовку
// Казахст. правда. 1983. 14 апр.

1984

82. Реализуя программные документы // Вестн. высш.шк. - 1984. № 10. С. 9 - 13.

1985

83. Вузовский резерв: Наука - производству //Казахст. правда.- 1985. 3 окт.

84. Каким быть специалисту: На вопросы читателей и кор. журнала журн. "Партийная жизнь Казахстана" отвечает министр высш.и сред. спец. образования КазССР К.Н.Нарибаев / Диалог зап.Е.Чумакова // Парт. жизнь Казахстана. - 1985. № 2. С. 82 - 88.

1986

85. Білікті жастарды күтеміз // Лениншіл жас. 1986. 8 мая.

1987

86. Добиваться единства управления // Казахст. правда. - 1987. 13 нояб.

1988

87. Экономикалық білім беру // Қазақ ССР Қысқаша энцикл. Алматы, 1988. 3 -ші Т. 591 - 592

бет.

88. Диалектика интернационализма // Веч. Алма-Ата. 1988. 18 июля.

89. Организационные основы перестройки структур управления экономикой // Изв. АН КазССР Сер. Обществ. науки. - 1988. № 5. С. 3-11.

90. Региональные аспекты управления экономикой /О-во "Знание" КазССР. - Алма-Ата: О-во "Знание" КазССР, 1988. 28 с.

91. Совершенствовать межотраслевые и межрегиональные связи Казахстана // Нар.хоз-во Казахстана. 1988. № 11. - С.74 - 75 / Соавт. С. Дускалиев. Рец. на кн.: Камшибаев Р.А. Межотраслевые и межрегиональные связи Казахстана. - Алма-Ата: Казахстан, 1988.

1989

92. Экономиканы басқару жүйесінің жаңа бағыты // Қазақстан коммунисті. 1989. N 5. 29-34 бет.

✓ 93. Экономический суверенитет республики и управление ее экономикой // Актуальные пробл. радикальной эконом.реформы в условиях Казахстана: Респ. науч.-практ.конф.: Тез.докл. и выступлений (Алма-Ата, 1-3 нояб.1989 г.). Алма-Ата, 1989. Т.1. С.42-49.

94. Экономическое образование // Казахская ССР. Кратк.энцикл. - Алма-Ата, 1989. Т. 3. С. 551.

1990

95. Қуатты республиканың қадамы неге тұсалады немесе шаруашылық есеп: бүгіні мен ертеңі. Дөңгелек столдың қонақтары: Сатыбалдин С., Нәрібаев К., Төлегенов Қ., Ғалиев Ә. // Жалын. 1990. № 1. - 3 10 бет.

96. Казахстан на общесоюзном рынке: Разговор с зам.председателя Гос. комиссии Совета Министров КазССР по экономической реформе, д-ром эконом. наук К.Н.Нарибаевым / Зап. Г.Михайлин // Вариант. Чимкент, 1990. - № 1.- С. 2 3.

97. Республиканская концепция суверенитета проблемы ее реализации // Ақжол. 1990. 7 апр.

98. “Рынок не может быть ни социалистическим, ни капиталистическим. Рынок или есть, или его нет: Беседу с зам. пред. Гос. комиссии Совета Министров КазССР по эконом. реформе К.Нарибаевым / зап. Л.Краснова // Горизонт. 1990. 13 окт.

99. Формирование межотраслевых комплексов в регионе. - Алма-Ата: Наука, 1990. 216 с. / Соавт.: Р.И. Космамбетова, Г.И. Хорова, Д.Б. Горенман, С.А.Шевелев, Г.П.Сидорец, А.Ш. Мукашев, И.А.Маслов.

1991

100. Жаңа қатынастарға көшудің басты бағыттары // Қазақстан коммунисі. 1991.- № 8. 15 18 бет.

101. Основные направления перехода к рыночной экономике //Материалы межвуз. науч.-техн.конф.

“Аграрный сектор в условиях рыночной экономики”
г.Алма-Ата, 7-8 июня 1991 г. - Алма-Ата, 1991. - С.5 10.

102. Вступительное слово // Материалы межвузовской научно-теоретической конференции “Аграрный сектор в условиях рыночной экономики” 7 - 8 июня 1991 года. Алма-Ата, 1991. С. 3 4.

103. Некоторые проблемы формирования и регулирования рыночной экономики. Алма-Ата: О-во “Знание” КазССР, 1991. 23 с.

104. Экономические взаимоотношения СССР и республик // Казахстан: стратегия перехода к рыночной экономике. Алма-Ата, 1991. - С.17 29.

105. Что сулит рынок // Парт. жизнь Казахстана. 1991. - № 2. С. 69 74.

1992

106. Хафиз бен Сағди елінде: Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінің ректоры Қ.Н.Нәрібаевпен әңгіме / Әңг.Г.Бақытқызы // Егемен Қазақстан. - 1992. 18 июня

107. Мы похожи друг на друга // Коре-ельбо. 1992. 17 окт.

1993

108. Ұлт мәртебесін арқалаған: Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінің ректоры

К.Н.Нәрібаевпен әңгіме / Әңг. Т.Боранғалиұлы // Егемен Қазақстан. 1993. 26 маусым.

109. Ұлттық мәртебе алған университет: ҚазМУ дың ректоры К.Н.Нарибаевпен әңгіме // Жас алаш. 1993. 21 қаңтар

110. Ұлттық университет: Қаз. мем. Ұлттық ун-тінің ректоры, профессор К.Н.Нәрібаевпен әңгіме/Әңг. Ж.Жүмбергентагі // Алматы ақшамы. - 1993. 18 қаңтар.

111. Ұлттық университет ұлағаты: Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінің ректоры К.Н.Нәрібаевпен оқу орнының бүгінгі тыныс тіршілігі мен болашақтағы қам қарекеті жайлы әңгіме /Әңг. С.Оспан // Парасат. 1993. № 8. 1 бет.

112. На науке крест ставить не будем /Беседу с ректором КазГУ им. аль-Фараби К.Н.Нарибаевым вела Р.Добрая // Казахст. правда. 1993. - 5 окт.

1994

113. Бәрі де қоғамнан басталады: Әл-Фараби атын. Ұлттық мемлекеттік ун-тінің ректоры К. Н. Нәрібаевпен әңгіме / Әңг. Е. Тасбулатов // Зерде. - 1994. - N 7. 3 5 бет.

114. Қазақ жоғары оқу орындары студенттеріне арналған оқу куралы. Алматы: Білім, 1994. 176 бет.

115. Қара шаңырақ: Әл-Фараби атындағы Қазақ мемл.ұлттық ун-тінің ректорымен сұхбат / Әңг.

Д.Рамазанов // Халық кенесі. 1994. 31 наурыз.

116. Университет: Әл-Фараби атындағы Қазақ Мемлекеттік ұлттық университетінің құрылғанына 60 жыл // Халық кенесі. 1994. 9 желтоқсан.

117. Үлкен кемең айдыны кен: Қазақ мемл. Ұлттық университетінің ректорымен сұхбат / Әнг. Ғ.Мүсіреп // Егемен Қазақстан. - 1994. 9 желтоқсан.

118. Казахский государственный национальный университет имени аль-Фараби. Алматы: Кайнар, 1994. 352 с. / Соавт.: А.Б.Дербисалиев, К.С.Есдаулетов, Р.С.Зуева, Г.В. Ким, Ю.А.Крикунов, В.К.Павленко, Т.П.Струц, Н.С.Шарипова.

119. Казахский государственный национальный университет им. аль-Фараби (на каз.рус.англ.яз.) / Сост. и авт. А.Б.Дербисалиев, Р.С.Зуева, В.К. Павленко. Алматы: Кайнар, 1994. 78,121 с.

120. Лучший среди лучших: Беседу с ректором КазГУ им. аль-Фараби К.Н. Нарисбаевым / зап. К.Наурызбаев / // Веч. Алматы. 1994. - 7 дек.

121. Славный юбилей КазГУ // Қазақ университеті. 1994. 8 дек.

122. Университет: вчера, сегодня, завтра // Вестн. КазГУ. Сер. Информ. 1994. - С. 9 19.

123. Я верю, что КазГУ станет вторым Гарвардом: Беседу с ректором КазГУ им.аль-Фараби, проф. К.Нарисбаевым / вела Ж. Ойшибаева // Казахст. правда.

1994. 9 дек.

1995

124. Абай (Ибраһим) Құнанбайұлының туғанына 150 жыл толды // ҚазМУ хабаршысы. Филолог.сер. 1995. - Шығ. 3. - 5 7 бет.

125. Абай тұтас бір әлем // Қазақ университеті. 1995. - 30 мая.

126. Жоғарғы білім дамуындағы университеттің ролі мен орны // Білім қызметкерлерінің республикалық кеңесінің материалдары. Алматы, 1995.- 27 29 бет.

127. Встретились политологи: Ректор КазГУ КазГУ им.аль-Фараби / Беседа с Ж.Есхуатовым // Веч.Алматы. 1995. 15 марта.

128. Годы, опаленные войной // Қазақ университеті. 1995. 4 мамыр.

129. Дорогой знаний: КазГУ - 60 лет//Вестн. высш. шк. Казахстана. 1995. - N 1. С. 23 26

130. За образование надо платить // Аргументы и факты. Казахстан. 1995. - N 17, апр. С. 4.

131. Подводя итоги года минувшего // Қазақ университеті.- 1995. - 28 дек.

132. Проблемы формирования рыночной экономики в Казахстане // Преобразование отношений собственности основа формирования рыночной экономики в Казахстане. Алматы,1995. С.2 3.'

133. Роль и место университетов в развитии высшего образования в Республике // Материалы респ. совещ. работников образования. Алматы, 1995. С. 56 - 60.

134. Роль и место университетов в развитии высшего образования в Республике // Вестн. высш.шк. Казахстана. 1995. - № 4. С. 33 - 37

1996

135. Жыр жұлдызы: Ж.Жабаев // ҚазМУ хабаршысы. Филолог. сер. 1996. № 5. 4 - 7 бет.

136. Университетте көп сатылы білім беру проблемалары // Пробл.подготовки специалистов в системе многоступенчатого университетского образования: Сб.докл. Алматы, 1996. С. 3 - 8.

137. КазГУ 60 лет // Вестн.КазГУ Сер. Информационная. 1996. Вып. 2. С.8 - 12

138. Многоступенчатая структура высшего образования // Казак университеті. 1996. № 4.

139. Наши ориентиры // Экол.курьер. 1996. 7 - 20 авг.

140. Проблемы развития университетского образования в Казахстане // Пробл. академической и профессиональной мобильности в Евразийском регионе на пороге XXI века: Матер.междунар.конф. Алматы, 1996. С.33 - 35.

1997

141. Айтматов Ш. Данышпан Абайды жазған Мұхтар да гений...: Тарихи кездесуді университет ректоры К.Нәрібаев ашты. Ол өзінің сөзінде // Қазақ университеті. - 1997. - № 5, маусым.

142. Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінің құттықтауы // ҚазМУ хабаршысы. Филолог. сер. 1997. N 14. 3 бет.

143. Әуезов туралы сөз // Қазақ университеті. - 1997. № 6, қыркүйек. - 2 бет.

144. Беташар: Зейнолла Қабдолұлы // ҚазМУ хабаршысы. Филол.сер. 1997. - № 14. 3 бет.

145. Мұхтар Әуезов туралы // Қазақ университеті. - 1997. № 6, сент.

146. Экономикалық ілімдер тарихы: Оқу куралы. - Алматы: Қазақ университеті, 1997. - 152 бет. / Я.А. Әубәкіров, Д.К.Қабдиев, Ө.К. Шеденов, Е.Б.Жатқанбаев, Е.К.Қанатбаев, Т.С.Сарбасова, Р.Е.Елемесов, В.К. Досқалиева, С.А. Досқалиев бірге.

147. Многоступенчатость образования: работа всех и каждого // Инновационные модели обучения в магистратуре: Материалы международн.семинара. - Алматы, 1997. С. 5 13.

148. Многоступенчатость образования: работа всех и каждого // Қазақ университеті. 1997. 9 қыркүйек. - С. 2.

149. Новые рубежи автономного университета //Казак университеті. 1997. № 7, қазан.

150. Об актуализации социологического образования в вузе // Роль социологии в обновлении общества: Докл. 1-ой Междунар. науч.- практ. конф. социологов 23-24 окт. 1996 г. - Алматы, 1997. Ч. 1. - С. 3 - 13. - Библиогр.: 8 назв.

151. Проблемы промышленной политики Казахстана. Талдыкорган, 1997. 41 с. / Соавт. А.А.Катенов.

152. Пути интеграции в мировую образовательную систему // Вестн. высш. шк. Казахстана.- 1997. № 4. С. 16 21.

153. Расширение роли средств информации в современном мире // Вестн.КазГУ. Сер. Журналистика. 1997. № 1. С. 5 6.

154. Реформирование университетского образования // Реформ. университет.образования: Реальность и перспективы. - Алматы, 1997. - С. 2 4.

155. Стратегия развития Казахстана - идейная основа социально-рыночных преобразований // Стратегия развития Казахстана до 2030 года: Материалы конф. 12 13 нояб. 1997 г. Алматы, 1997. - С. 61 - 65.

156. Целевые функции образования и проблемы обновления знаний преподавателей вузов // “ИПК - центр развития профессионального и педагогического мастерства”. Материалы респ. конф. Алматы, 1997. С. 3 5.

157. Эффе́ктивность реформирования университетского образования // Қазақ университеті. 1997. - № 2, ақпан.

*158. Kazakhstan: System of Higher Education // International encyclopaedia of Education. Oxford (Great Britan), 1997.

159. The development of higher education in Kazakhstan // Bulletin KSNU. Humanitarian series. Almaty, 1997. № 1. P 7 17.

1998

160. Автономиялық университеттің қалыптасуы мен даму бағыттары // Егемен Қазақстан. 1998. - 22 қаңтар.

161. Экономикадық теория негіздері: Оқулық. - Алматы: Санат, 1998. - 479 бет / Я.Әубәкіров, М.Есқалиев, Е.Жатқанбаев, Е.Байжумаев, С.Досқалиев, Ж.Жәйшібеков бірге.

162. Автономия вуза. Реальность и перспективы: О КазГУ // Казахст. правда. 1998. 31 янв.

163. Инвестиции в человеческий капитал: Учебно-метод. пособие. Алматы: Қазақ университеті, 1998. 60 с. / Соавт.: С.Джумамбаев, А.Нусупова.

164. Инновационный менеджмент. Алматы: Қазақ университеті, 1998. 60 с./Соавт.: С.Джумамбаев, А.Нусупова

165. Маркетинговый подход к университетскому образованию // Вестн. КазГУ Сер. эконом. 1998. № 7. С. 3 - 5.

166. Менеджмент. Алматы: Қазақ университеті, 1998. 140 с. Библиогр.: 57 назв. / Соавт.: С.Джумабаев.

167. Молодежь Казахстана устремлена в XXI век // Қазақ университеті. 1998. № 1, қаңтар. - 2 бет.

168. Научно-технический прогресс и занятость: современные мировые тенденции: Учебн.пособие.- Алматы: Қазақ университеті, 1998. - 175 с. / Соавт. С.Джумамбаев, А.Нусупова.

169. Педагогическая диагностика и мониторинг определения результативности обучения в подготовке специалистов//Вестн.вышш.шк.Казахстана. - 1998. № 2. С. 7-15. Библиогр.: 12 назв./Соавт. Р.Салина.

170. Роль университетского образования в стратегии развития Казахстана до 2030 года // Стратегия университетского образования: Материалы 28-й науч. метод. конф. Алматы,1998. - С. 3 10.

171. Современное состояние и перспективы развития автоматизированного управления университетским образованием // Вестн. высш.шк.Казахстана. 1998. №1. - С. 14 - 21. Библиогр.: 2 назв. / Соавт. К.Н. Салина, Г. Шмыгалева.

172. Становление и перспективы развития автономного

университета // Вестн.КазГУ. Сер. Информационная. - 1998.
Вып.3. С.3 10.

173. Управление производительностью. - Алматы: Казак университети, 1998. 65 с. / Соавт.: С.Джумамбаев, А.Нусупова.

**ХАЛЫҚАРАЛЫҚ, БҮКІЛОДАҚТЫҚ ЖӘНЕ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
СИМПОЗИУМДАР, КОНФЕРЕНЦИЯЛАР, МӘЖІЛІСТЕРДЕ
СӨЙЛЕГЕН СӨЗДЕРІ**

**ВЫСТУПЛЕНИЯ НА МЕЖДУНАРОДНЫХ, ВСЕСОЮЗНЫХ
И РЕСПУБЛИКАНСКИХ СИМПОЗИУМАХ,
КОНФЕРЕНЦИЯХ, СОВЕЩАНИЯХ**

**REPORT PRESENTATION IN INTERNATIONAL, ALL-UNION
AND REPUBLICAN SYMPOSIA CONFERENCES, MEETINGS**

174. Абай тұтас бір әлем: Докл. на международн. конф., посвящ. 150 летию Абая Кунанбаева. Алматы, 1995.

175. Әуезов туралы сөз: Докл. на международн. конф., посвящ. 100 летию М.О. Әуезова. Алматы, 1997.

176. Информационная модель - основа рациональной разработки АСУ // Материалы респ. совещ. работников вычисл. системы ЦСУ КазССР Алма-Ата, 1974.

177. Дальнейшее совершенствование подготовки руководящих работников на факультете организаторов промышленного производства и строительства // Материалы Всесоюз. науч.-метод. конф. Алма-Ата, 1979.

178. Информационные процессы в управлении // Материалы респ.семинара пропагандистов. Алма-Ата, 1972.

179. Концепция конструирования учебных автоматизированных имитационных игр // "Деловые игры и имитационное моделирование": Материалы междунар. семинара. М.,1985. / Соавт.:Н.Кулжабаев.

180. Основные принципы современной организации учета в условиях его автоматизации // Материалы Второй Всесоюз.конф. "Бух. учет в условиях совершенствования хозяйств.механизма" - Баку, 1981.

181. Проблемы и пути развития науки в университетах: Докл. на респ. совещании "Проблемы и пути научно-технологического развития РК".- Алматы, 1996.

182. Проблемы подготовки и формирования кадров в современных условиях // Материалы Всесоюз.конф. М., 1987. М., 1987.

183. Проектирование механизмов оперативного согласованного управления производственными системами // Материалы X Всесоюз.совещания по пробл. управления. М.,1986. / Соавт. М. Арсланов, Б. Джапаров.

184. Управление экономикой региона в условиях АСУ // Тез.докл. респ. конф. Алма-Ата,1988. - Алма-Ата, 1988.

185. Democratization of Higher Education and its Role in the Acceleration of Economic and Social Progress (on the basis of Soviet Kazakhstan) // Докл. на Симпозиуме ЮНЕСКО. - Париж, 1985.- 9 с.

**К.Н.НӘРІБАЕВТЫҢ РЕДАКЦИЯЛАУЫМЕН ШЫҚҚАН
ЕҢБЕКТЕР**

ТРУДЫ, ИЗДАНИЕ ПОД РЕДАКЦИЕЙ К.Н.НАРИБАЕВА

PUBLICATION, EDITED BY K.N.NARIBAYEV

1. ҚазМУ хабаршысы. Экономика сериясы = Вестник КазГУ. Сер. экономическая / КазГУ им. аль-Фараби; Ред. колл.: К.Н. Нармбаев (науч. ред.) и др. Алматы, 1993. 131 с.

2. ҚазМУ хабаршысы. Экономика сериясы = Вестник КазГУ Сер. экономическая. Вып.2 / КазГУ им.аль-Фараби; Ред.колл.: К.Н. Нармбаев (науч.ред.) и др. Алматы,1995. 198 с.

3. ҚазМУ хабаршысы. Экономика сериясы = Вестник КазГУ. Сер. экономическая. Вып. 3 / КазГУ им. аль-Фараби; Ред. колл.: К.Н.Нармбаев (науч. ред.) и др. Алматы, 1996. 260 с.

4. ҚазМУ хабаршысы. Экономика сериясы = Вестник КазГУ. Сер. экономическая. Вып. 4 / КазГУ им.аль - Фараби; Ред. колл.: К.Н.Нармбаев (науч. ред.) и др. Алматы, 1996. 191 с.

5. ҚазМУ хабаршысы. Экономика сериясы = Вестник КазГУ. Сер.экономическая. Вып. 5 / КазГУ им. аль-Фараби; Ред.колл.: К.Н.Нармбаев (науч.ред.) и

6. ҚазМУ хабаршысы. Экономика сериясы = Вестник КазГУ. Сер. экономическая. Вып.6 / КазГУ им. аль-Фараби; Ред.колл.: К.Н. Нармбаев (гл. ред.) и др. Алматы, 1997. 95 с.

7. ҚазМУ хабаршысы. Экономика сериясы = Вестник КазГУ. Сер. экономическая. Вып. 7 / КазГУ им. аль-Фараби; Ред. колл.: К.Н.Нармбаев (гл.ред.) и др. Алматы, 1998. 83 с.

8. ҚазМУ хабаршысы. Экономика сериясы = Вестник КазГУ. Сер.экономическая. Вып.8 / КазГУ им. аль-Фараби; Ред.колл.: К.Н.Нармбаев (гл.ред.) и др. - Алматы, 1998. - 106 с.

9. Қазақстан жоғары мектебі = Вестник высшей школы Казахстана: Науч.-педагог.издание М-ва образования и культуры Республики Казахстан / Ред. совет: И.Тасмағамбетов,... К.Н.Нармбаев и др.. 1995, № 1. Алматы: Қазақстан жағары мектебі, 1995. - 4 раза в год.

10. Актуальные вопросы комплексного подхода к организации коммунистического воспитания студентов высших и учащихся средних специальных учебных заведений: Материалы респ. науч.-метод.конф. Алма-Ата,1979 г./ КазГУ им. С.М.Кирова; Редкол.: К.Н.Нармбаев и др.

Ч. 1. 1979. 178 с.

Ч. 2. 1979. 227 с.

11. Актуальные проблемы радикальной экономической реформы в условиях Казахстана: Респ.науч.практ. конф. г.Алма-Ата, 1-3 нояб.1989 б.стг.: Тез.докл. и выступлений / Редкол.: Ү тома. К.Н.Нармбаев, А.И.Щербаков и др.-

Алма-Ата, 1989. Т.У. - 138 с.

12. Актуальные проблемы развития социалистической экономики: Сб. / Алматинский ин-т народ.хоз-ва; Под науч.ред. А.И.Белова, К.Н.Нарибаева, А.Ш.Нурсеитова. Алма-Ата,1975. 241 с.

13. Ахметова К.И., Половнев Н.М. Машинная обработка учетно-плановых данных / Под ред. К.Н.Нарибаева. Алма-Ата: Наука, 1969. 104 с. с табл.

14. Экономика Казахстана. Отрасль. Регион. Предприятие / Ин-т развития Казахстана; Ред. совет: К.Н.Нарибаев и др. (1997: N 1, 2, 3, 4, 5-6, 7-86, 9-10, 11-12.

**К.Н.НАРИБАЕВТЫҢ ҒЫЛЫМИ ЖЕТЕКШІЛІГІМЕН
ОРЫНДАЛҒАН ДОКТОРЛЫҚ ЖӘНЕ КАНДИДАТТЫҚ
ДИССЕРТАЦИЯЛАР**

**ДОКТОРСКИЕ И КАНДИДАТСКИЕ ДИССЕРТАЦИИ,
ВЫПОЛНЕННЫЕ ПОД НАУЧНЫМ РУКОВОДСТВОМ
К.Н.НАРИБАЕВА**

**CANDIDATE AND DOCTORATE DISSERTATION UNDER
THE SCIENTIFIC SUPERVISION OF K.N.NARIBAYEV**

Докторские диссертации

1. Жатқанбаев Е.Б. Закономерности становления смешанной экономики. Алматы,1995.

Кандидатские диссертации

1. Акимбекова Г.У. Совершенствование хозяйственного механизма в свеклосахарном производстве при переходе к рыночной экономике. - Алматы, 1993.

2. Аренбаева Ж.Г. Совершенствование структуры управления сельскохозяйственным производством в условиях применения вычислительной техники. Алма-Ата, 1984.

3. Волкова Р.С. Вопросы совершенствования организации учетной информации в условиях машинной обработки (на материалах предприятий Караганд. угольного бассейна). М.,1973.

4. Дуйсенбаева Г.К. Национальная экспертная стратегия в переходный период (на примере Республики Казахстан).- Алматы, 1995.

5. Егизбаева А.А. Маркетинг: управление новым продуктом. Алматы, 1995.

6. Жандаулетов У.И. Моделирование движения продовольственных товаров в розничную сеть.(на материалах Минторга Казахской ССР). М., 1983.

7. Катенов А.А. Промышленная политика Республики Казахстан в условиях переходного периода. - Алматы, 1998.

8. Пазылхаирова Г. Место рынка ценных бумаг в системе современных экономических отношений. Алматы, 1998.

9. Решетников В.Н. Совершенствование организации и функционирования вычислительных установок в народном хозяйстве Казахстана. Алма-Ата, 1975.

10. Садыков Т.У. Совершенствование учета отгрузки металла в условиях интегрированной системы обработки данных.- М., 1977.

11. Чайковская С.Т. Исследование и разработка отраслей сети вычислительных центров. - Киев, 1981.

К.Н.НӘРІБАЕВТЫҢ ЕҢБЕКТЕРІНЕ ЖАЗЫЛҒАН ПІКІРЛЕР

РЕЦЕНЗИИ НА ТРУДЫ К.Н.НАРИБАЕВА

REVIEWS TO THE WORKS K.N.NARIBAYEV

1. Нарibaев К. Колхоздардағы тексеру және бақылау жұмысы. - Алматы: Қайнар, 1966. 139 бет.- Кітапқа сын: Бутин М., Шеденов Ө. Пайдалы кітапша // Қазақст. ауыл шаруашылығы.- 1967. N 6. - 40 41 бет.

2. Экономикалық ілімдер тарихы: Оқу құралы / Я.Ә.Әубакиров, К.Н. Нәрібаев, Д.К.Қабдиев, Ө.К.Шеденов, Е.Б.Жатқанбаев ж.б. Алматы: Қазақ университет, 1997.- 152 бет. Кітапқа сын: Алшанов Р.,Қашиков Ш. Әбдибаев Ө. Ұлт тіліндегі тұңғыш оқулық // Қаржи - Қаражат. 1997. № 10. 40 - 41 бет.

3. Нарibaев К.Н. и др. Основы управления

производством при социализме / К.Н.Нарибаев, К.Б.Бердалиев, Г.П.Коновалов. - Алма-Ата: Мектеп, 1981. 159 с. Рец.: Ермолаев А. // Вопр. экономики. 1983. - N 3. С. 149-150.

К.Н.НӘРІБАЕВТЫҢ ӨМІРІ МЕН ҒЫЛЫМИ ЕҢБЕКТЕРІ ЖӨНІНДЕГІ ӘДЕБИЕТТЕР

ЛИТЕРАТУРА О ЖИЗНИ И ТРУДАХ К.Н.НАРИБАЕВА

**LITERATURE ON LIFE AND SCIENTIFIC WORDS OF K.N.
NARIBAYEV**

1. Айдаболова С. Өркендеуіміз бен өсуіміздің сара жолы // Қазақ университеті. 1997. № 8, қараша

2. Айтуаров Е. Басшымен болған басқосу: Әбу Насыр Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетіні ректоры К.Нарибаевпен кездесу өтті // Жетісу. 1994. 22 сәуір.

3. Атаев Б. Америка әсерлері // Қазақ университеті. 1997. № 5, маусым. 7 бет.

4. Әбжанұлы К. “Санада” жоқ шекара // Қазақ университеті. - 1997. - № 9, желтоқсан.

5. Әлиева Ш. Қалашықтағы кездесу / Әл Фараби атындағы ҚазМУ де университет ректорымен кездесуі туралы қысқаша мәлімет // Жас алаш. 1994. 30 сәуір.

6. Әліпбеков З. ҚазМУ: бүгін мен болашағы: Ректор К.Нәрібаевтың студенттермен кездесуі // Қазақстан

жаршысы. 1994. 24 мамыр.

7. Бұлдыбаев А. Білім беру стратегиясын жүзеге асыру - баршаның ісі // Қазақ университеті. - 1998. № 2, ақпан.

8. Елеусізов М. Саяси экономия // Қазақ ССР Қысқаша энцикл. Алматы, 1988. 3-ші Т. 464 бет.

9. Есімжанова С. Ғалым парасаттылығы // Алматы ақшамы.- 1998. 20 наурыз.

10. Желтоқсанның 15 - інде Президент Н.А.Назарбаев өз резиденциясында қазақстандықтардың бір тобына мемлекеттік наградалар тапсырды // Егемен Қазақстан. 1996. 16 желтоқсан.

11. Италия президенті бізде қонақта // Қазақ университеті. 1997. № 5, маусым. - 2 бет.

12. Қазақ мемлекеттік университетінің ректорлары // Қазақ университеті. 1994. 8 желтоқсан.

13. Қазақ ССР министрлер советі // Қазақ ССР Қысқаша энцикл. Алматы, 1984. 1 - ші Т. 227 бет.

14. ҚР ҒМ-ҒА ғылыми кадрларды аттестациялау департаменті президиумының құрамы // Ана тілі.- 1998. 12 ақпан.

15. Мемлекетіміздің сыртқы саясаты студенттер назарында // Қазақ университеті. 1997. № 7, қазан.

16. Сатыбалдин С.С. Экономикалық талдау // Қазақ ССР. Қысқаша энцикл. Алматы, 1988. 3-ші Т. 593

бет

17. Студенттер сарайы ашылды // Қазақстан ғылымы.- 1998. 16-31 қаңтар.- 4 бет.

18. Сұлтанғазиев Н. Интернет жүйесін иеленді // Алматы ақшамы. 1998. - 30 қаңтар.

19. Бекниязова А. А теперь политологическая энциклопедия // Қазақ университеті. 1998. - № 2, ақпан.

20. Высокие награды Родины // Веч. Алматы. 1996. 11 дек.

21. Илюсизов М.К., Мусина А.М. Политическая экономия // Казахская ССР. Кратк.энцикл. Алматы, 1989. Т. 3. С. 399.

22. Ложникова О. “И покинет отчий дом мученик науки”: Встреча К.Н.Нарибаева со студентами программы “Болашак” // Казахст. правда. 1997. 16 - 30 сент. - С. 2.

23. Меркурьева Т. Как живете ветераны // Қазақ университеті. 1996. - 12 желтоқсан.

24. Нармбаев К. Н. // Катаев Т.К. Память о войне и мысли о жизни. Алматы, 1995. С. 70.

25. Нармбаев Купжасар Нармбаевич // Библиографический указатель научных трудов профессорско-преподавательского состава Казахской государственной академии управления: К 30 летнему юбилею. Алматы, 1993. - Ч.1. С.19 - 23.

26. Нармбаев Купжасар Нармбаевич // Био-библиография обществоведов Казахстана. - Алма-Ата, 1986. С. 318.

*27. Нармбаев Купжасар Нармбаевич//Батырбеков М.Б. Высшая школа Казахстана в лицах.- Алматы, 1998.

28. Нармбаев Купжасар Нармбаевич // Казахстанская политологическая энциклопедия. - Алматы,1998.- С. 201

29. Нармбаев Купжасар Нармбаевич // Кто есть Кто в Республике Казахстан 1996 1997. - Алматы,1997. С. 346.

30. Нармбаев Купжасар Нармбаевич // Элита Казахстана. Алматы, 1997. С. 285.

31. Сатубалдин С.С. Бухгалтерский учет // Казахская ССР. Кратк. энцикл. Алматы, 1989. Т. 3. С. 125.

32. Сатубалдин С.С. Экономический анализ // Казахская ССР. Кратк.энцикл. Алма-Ата, 1989. Т.3. С. 551.

33. Совет министров Казахской ССР // Казахская ССР Кратк. энцикл. Алма-Ата, 1985. Т. 1. - С. 439

34. Флагману высшей школы 60 лет // Казахст. правда. - 1994. 10 дек.

35. Шеденов У. Определены основные стратегические цели // Қазақ университеті. 1997. № 9, желтоқсан.- 2

бет.

36. Kazkh Al-Farabi state national university // The World of learning 1997. Forty-seventh edition. London, 1997. P.914.

37. Naribaev Kopzhasar Naribaevich // Who's Who in the World. 1997. 14 th Edition. New Providence, 1997. P.1031

ЕҢБЕКТЕРДІҢ АЛФАВИТТІК КӨРСЕТКІШІ

АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ТРУДОВ

INDEX OF NAMES OF CO-AUTHORS

Абай (Ибраһим) Қунанбайұлының туғанына 150 жыл толды. 124.

Абай тұтас бір әлем. 125, 174.

Автономиялық университеттің қалыптасуы мен даму бағыттары. 160.

Айтматов Ш. Данышпан Абайды жазған Мұхтар да гений. 141.

Арнаулы орта оқу орындары. 65.

Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінің құттықтауы. 142.

Әуезов туралы сөз. 143, 175.

Басқару жұмыстарын автоматтандыру. 48.

Бәрі де қоғамнаң басталады. 113.

Беташар: Зейнолла Қабдолұлы. 144.

Білікті жастарды күтеміз. 85.

- Есеп жұмыстарын механикаландыру. 24.
Есептеу орталығы. 44, 66.
Жаңа қатынастарға көшудің басты бағыттары. 100.
Жаттандылық жалықтырған жоқ па? 10.
Жоғары білімнің дамуы. 74.
Жоғарғы білім дамуындағы университеттің ролі мен орны. 126.
Жоғарғы оқу орындары. 67.
Жыр жұлдызы: Ж.Жабаев. 135.
Қазақ жоғары оқу орындары студенттеріне арналған оқу құралы. 114.
Колхоз бен совхоздағы бухгалтерлік есепті ұйымдастыру. 25.
Колхоздағы тексеру және бақылау жұмысы. 11.
Кредит. 49.
Қара шаңырақ. 115.
Қуатты республиканың қадамы неге тұсалады немесе шаруашылық есеп: бүгінгі мен ертені. 95.
Мемориал ордер. 50.
Мұхтар Әуезов туралы. 145.
Университет. 116.
Университетте көп сатылы білім беру проблемалары. 136.
Ұлт мәртебесін аркалаған. 108.
Ұлттық мәртебе алған университет. 109.
Ұлттық университет. 110.
Ұлттық университет ұлағаты. 111.
Үлкен кемеңнің айдыны кен. 117.
Халық шаруашылығының есебі. 56.
Хафиз бен Сағди елінде. 106.
Экономикалық теория негіздері: Оқулық. 161.
Экономикалық ілімдер тарихы: Оқу құралы. 146.
Экономиканы басқару жүйесінің жаңа бағыты. 92.
Экономикалық білім беру. 87.

Автоматизированные системы управления производством: Материалы в помощь лекторам. 32.

Автономия вуза. Реальность и перспективы. 162.

Актуальные задачи коммунистического воспитания учащейся молодежи в свете требований XXV съезда КПСС. 59.

Будущим специалистам - идейную закалку. 76.

Бухгалтерский учет и анализ производства на АЗТМ. 26.

Важная профессия. 27.

Важнейшие направления совершенствования управления производством в современных условиях. 41.

Вопросы рационализации и механизации управленческого труда. 15.

Встретились политологи. 127.

Вступительное слово. 102.

Второй родной: Докл. на респ. науч. практ. конф. "Совершенствовать изучение и преподавание русского языка в национальных школах" 60.

Вузовский резерв: Наука производству. 83.

Высшие учебные заведения. 70.

Вычислительные центры Казахстана. 71.

Годы, опаленные войной. 128.

Дальнейшее совершенствование подготовки руководящих работников на факультете организаторов промышленного производства и строительства. 176.

Двойная запись и матричный учет. 68.

Диалектика интернационализма. 88.

Добиваться единства управления. 86.

Дорогой знаний: КазГУ - 60 лет. 129.

За образование надо платить. 130.

Зарубежный опыт применения ЭВМ в организации учета и управления производством. 53.

Инвестиции в человеческий капитал: Учебн.-

метод.пособие. 163.

Инновационный менеджмент. 164.

Информационная модель основа рациональной разработки АСУ. 177.

Информационные процессы в управлении. 178.

Использование матричного принципа в создании подсистемы учета АСУП. 77.

Исследование учета как элемента управления производством. 33.

К вопросам теории бухгалтерского учета в условиях его механизации. 12.

Казахский государственный национальный университет имени аль-Фараби. 118, 119.

Казахстан на общесоюзном рынке. 96.

КазГУ 60 лет. 137.

Каким быть специалисту. 84.

Комплексная механизация обработки учетной информации. 16.

Концепция конструирования учебных автоматизированных имитационных игр. 179.

В.И.Ленин об организации и совершенствовании социалистического учета. 28.

Лучший среди лучших. 120.

Маркетинговый подход к университетскому образованию. 165.

Машинная обработка учетно-экономической информации: Пособие для студентов по специальностям “Бухгалтерский учет в сельск.хоз-ве”. 29.

Менеджмент. 166.

Механизация бухгалтерского учета. 34.

Механизация учета в сельскохозяйственных предприятиях. 45.

Механизация учета движения сырья. 35.

Механизация учета сырья на предприятиях сахарной промышленности. 36.

Механизация учетно-вычислительных работ. 31.

Многоступенчатая структура высшего образования. 138.

Многоступенчатость образования: работа всех и каждого. 147, 148.

Молодежь Казахстана устремлена в XXI век. 167.

Мы похожи друг на друга. 107.

На науке крест ставить не будем. 112.

Наставники студенчества. 78.

Научно-технический прогресс и занятость: современные мировые тенденции: Учебн.пособие. 168.

Наши ориентиры. 139.

Некоторые вопросы изучения курса “Механизация учета и вычислительных работ” 37.

Некоторые проблемы формирования и регулирования рыночной экономики. 103.

Новые рубежи автономного университета. 149.

О механизации управленческих работ. 13.

О новой механизированной форме бухгалтерского учета. 1.

Об актуализации социологического образования в вузе. 150.

Оптимальное сочетание централизации и децентрализации учетных и управленческих функций в условиях применения ЭВМ. 69.

Опыт США по подготовке кадров и организации консультационной деятельности в сфере учета и управления производством. 54.

Организационные вопросы учета в системе автоматизированного управления. 38.

Организационные основы перестройки структур управления экономикой. 89.

Организационные принципы автоматизированного учета. 79.

Организация автоматизированной системы управления производством. 42.

Организация бухгалтерского учета в США. 61.

Организация и методология бухгалтерского учета в условиях АСУ. 80.

Организация учета брака в производстве и его механизация на предприятиях тяжелого машиностроения. 39.

Организация учета в условиях АСУП. 18.

Организация учета и вопросы его механизации в условиях новой экономической реформы. 14.

Основные направления перехода к рыночной экономике. 101.

Основные принципы современной организации учета в условиях его автоматизации. 180.

Основные тенденции современного развития учета в СССР и США. 57.

Основы управления производством при социализме. 72.

Особенности эстетического воспитания студенческой молодежи. 58.

Педагогическая диагностика и мониторинг определения результативности обучения в подготовке специалистов. 169.

Перспективы развития форм бухучета в условиях применения электронных машин. 7.

Подводя итоги года минувшего. 131.

Подготовка кадров по управлению и учету в условиях применения ЭВМ. 55.

Полезная работа по механизации учета. 19.

Проблемы и пути развития науки в университетах. 181.

Проблемы подготовки и формирования кадров в современных условиях. 182.

Проблемы промышленной политики Казахстана. 151.

Проблемы развития университетского образования в Казахстане. 140.

Казахстане. 140.

Проблемы формирования рыночной экономики в Казахстане. 132.

Проектирование механизмов оперативного согласованного управления производственными системами. 183.

Пути интеграции в мировую образовательную систему. 152.

Развитие механизации учетно-вычислительных работ в Казахстане: К 50-летию КазССР. 20.

Развитие современных форм учета в условиях его механизации. 2.

Расширение роли средств информации в современном мире. 153.

Расширить комплексную механизацию бухгалтерского учета. 21.

Реализуя программные документы. 82.

Региональные аспекты управления экономикой. 90.

Республиканская концепция суверенитета проблемы ее реализации. 97.

Реформирование университетского образования. 154.

Рецензия. 22.

Роль и место университетов в развитии высшего образования в Республике. 133.

Роль и место университетов в развитии высшего образования в РК. 184.

Роль университетского образования в стратегии развития Казахстана до 2030 года. 170.

Рынок не может быть ни социалистическим, ни капиталистическим. Рынок или есть, или его нет. 98.

С помощью электронной техники. 3.

Система подготовки кадров по учету и управлению. 62.

Славный юбилей КазГУ. 121.

Совершенствование организации управления сельскохозяйственным производством. 51.

Совершенствование учета, анализа и вопросы их механизации: Проект. 23.

Совершенствование форм счетоводства с применением счетно-клавишных машин. 4.

Совершенствовать межотраслевые и межрегиональные связи Казахстана. 91.

Совместное использование клавишных и перфорационных вычислительных машин при комплексной механизации бухгалтерского учета. 8, 9.

Современная организация бухгалтерского учета в условиях применения вычислительной техники. 63.

Современное состояние и перспективы развития автоматизированного управления университетским образованием. 171.

Современные технические средства совершенствования учета и управления. 52.

Современные формы счетоводства в условиях комплексной механизации бухгалтерского учета. 5.

Социализм это учет. 17.

Специалистам - экономическую подготовку. 81.

Средние специальные учебные заведения. 73.

Становление и перспективы развития автономного университета. 172.

Стратегия развития Казахстана идейная основа социально-рыночных преобразований. 155.

Техникумы и училище Казахстана славному юбилею. 75.

Техническое проектирование учета при разработке АСУП. 40.

Университет: вчера, сегодня, завтра. 122.

Управление производительностью. 173.

Управление социалистическим производством. 43.

Управление экономикой региона в условиях АСУ 184.

- Упрощение и механизация первичного учета. 6.
 Формирование межотраслевых комплексов в регионе. 99.
 Целевые функции образования и проблемы обновления знаний преподавателей вузов. 156.
 Что сулит рынок. 105.
 Экономические взаимоотношения СССР и республик. 104.
 Экономический суверенитет республики и управление ее экономикой. 93.
 Экономическое образование. 94.
 Эффективность реформирования университетского образования. 157.
 Я верю, что КазГУ станет вторым Гарвардом. 123.
- Computer Applications in Soviet Accounting. 46.
 Die Entwicklung der Rechnentechnik in der UdSSR und ihr Einfluß auf die Ausbildung der Fachleute in EDVA. 64.
 Democratization of Higher Education and its Role in the Acceleration of Economic and Social Progress (on the basis of Soviet Kazakhstan). 185.
 * Kazakhstan: System of Higher Education. 158.
 Management of production and training of specialists in Soviet Union. 47.
 The development of higher education in Kazakhstan. 159.

ӨЗГЕ АВТОРЛАР КӨРСЕТКІШТЕРІ

ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ

INDEX OF NAMES OF CO-AUTHORS

Әубакиров Я.А.	146,161
Әбдіманапов А.	25

Байжумаев Е.	161
Галиев Ә.	95
Дәулетбеков А.	25
Досқалиева В.К.	146
Досқалиев С.А.	91, 146, 161
Жатқанбаев Е.Б.	146, 161
Жәйшібеков Ж.	161
Елемесов Р.Е.	146
Есқалиев М.	161
Қабдиев Д.К.	146
Қанатбаев Е.К.	146
Сарбасова Т.С.	146
Сатыбалдин С.	95
Төлегенов Қ.	95
Шеденов Ө.К.	146
Арсланов М.	183
Бердалиев К.Б.	72
Горенман Д.Б.	99
Дамитов Б.К.	64
Дербисалиев А.Б.	118, 119
Джапаров Б.	183
Джумамбаев С.	163, 164, 166, 168, 173
Ермакова Т.В.	19
Есдаулетов К.С.	118
Зуева Р.С.	118, 119
Зырянова Р.Ф.	34
Катенов А.А.	151
Ким Г.В.	118
Коновалов Г.П.	72
Космамбетова Р.И.	99
Крикунов Ю.А.	118
Кулжабаев Н.	179

Маслов И.А.	99
Мукашев А.Ш.	99
Нусупова А.	163, 164, 168, 173
Павленко В.К.	118, 119
Половнев Н.М.	27
Пыхтова С.М.	39
Салина Р	169,171
Сидорен Г.П.	99
Синавина В.С.	6, 8
Струц Т.П.	118
Хорова Г.И.	99
Шарипова Н.С.	118
Шевелев С.А.	99
Шмыгалева Г.	171

ҚЫСҚАРТЫЛҒАН АТАУЛАРДЫҢ ТІЗІМІ

СПИСОК ПРИНЯТЫХ СОКРАЩЕНИЙ

LIST OF ADOPTED ABBREVIATIONS

Қазақ Совет энцикл.	Қазақ Совет Энциклопедиясы
Қазақ ССР.Қысқаша энцикл.	Қазақ ССР. Қысқаша энциклопедия
ҚазМУ хабаршысы	Қазақ мемлекеттік ұлттық университеті хабаршысы
АСУП	Автоматизированная система управления

	предприятием
АСУ ТП	Автоматизированные системы управления технологическими процессами
Актуальные пробл.радикальной эконом.реформы в условиях Казахстана: Респ.науч.-практ.конф. Актуальные пробл.развития соц. экономики	Актуальные проблемы радикальной экономической реформы в условиях Казахстана: Республиканская научно-практическая конференция Актуальные проблемы развития социалистической экономики
Бух.учет	Бухгалтерский учет
ВАК	Высшая Аттестационная Комиссия
Вестн.высш.шк.	Вестник высшей школы Минвуза СССР
Вестн.высш.шк. Казахстана	Вестник высшей школы Казахстана
Вестн.КазГУ	Вестник Казахского государственного университета им. аль-Фараби
Вестн.статистики	Вестник статистики
Веч.Алматы	Вечерний Алматы
Всесоюз.совещ. по пробл. управления	Всесоюзное совещание по проблемам управления

ГосИНТИ	Государственный институт научной и технической информации
ДАНК МН-АН РК	Департамент аттестации научных кадров Министерства науки - Академии наук Республики Казахстан
ИПК	Институт повышения квалификации
Информ. бюл. Главмехсчета ЦСУ Главмехсчета КазССР	Информационный бюллетень Центрального статистического управления Казахской ССР
Казахст. правда	Казахстанская правда
КазНИИНТИ	Казахский Научно-исследовательский институт научной и технической информации
КазГУ	Казахский государственный университет
Ленинск. теория и практика соц. хозяйствования	Ленинская теория и практика и практика социалистического хозяйствования
Материалы Всесоюзной науч.-метод. конф.	Материалы Всесоюзной научно-методической конференции
Материалы Респ. науч.-	Материалы Республиканской научно-методической конференции
Материалы респ. совещ.- работников образования	Материалы Республиканского совещания работников

	образования
Механизация вычисл. работ	Механизация вычислительных работ
Народн.хоз-во Казахстана	Народное хозяйство Казахстана
НАН РК	Национальная Академия Наук Республики Казахстан
Обществ.науки	Общественные науки
Парт.жизнь Казахстна	Партийная жизнь Казахстана
Применение эконом. -матем.методов и вычисл.техники в народ.хоз-ве	Применение экономико-математических методов и вычислительной техники в народном хозяйстве
РК	Республика Казахстан
Реформ.университет. образования: Реальность перспективы	Реформирование университетского образования: Реальность и перспективы
Роль социологии в обновлении общества: Докл. 1-ой Междунар. науч.-практ.конф. социологов	Роль социологии в обновлении общества: Доклады 1-ой Международной научно-практической конференции социологов
Совершенствовать изучение и препод. рус.яз.в нац.школах	Совершенствовать изучение и преподавание русского языка в национальных школах
Сред. спец.	Среднее и специальное

Тез.докл. VII науч.конф.
проф.-преп. состава ин-та,
посвящ. 50-летию
Союза ССР

Экол.курьер

Тезисы докладов VII научной
научной конференции
профессорско-преподава-
тельского состава, посвященного
50-летию Союза ССР

Экологический курьер

МАЗМҰНЫ

1. Алғы сөз	7
2. Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінің ректоры, Қазақстан Рес- публикасы Ұлттық ғылым академиясының коррес- пондент - мүшесі, экономика ғылымының докторы, профессор К.Н. Нәрібаев. К.Н.Нәрібаевтың ғылыми, педагогикалық және қоғамдық қызметі туралы қысқаша очерк	10
3. Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының корреспондент-мүшесі К.Н.Нәрібаевтың өмір жолының басты кезеңдері	60
4. Еңбектерінің хронологиялық көрсеткіші	77
5. Халықаралық, бүкілодақтық және республикалық симпозиумдар, конференциялар, мәжілістерде сөйлеген сөздері	100
6. К.Н.Нәрібаевтың редакциялауымен шыққан еңбектер	102
7. К.Н.Нәрібаев ғылыми жетекшілігімен орындалған докторлық және кандидаттық диссертациялар	104
8. К.Н.Нәрібаевтың еңбектеріне жазылған пікірлер	106
9. К.Н.Нәрібаевтың өмірі мен ғылыми еңбектері жөніндегі әдебиеттер	107
10. Еңбектердің алфавиттік көрсеткіші	111
11. Өзге авторлар көрсеткіштері	119
12. Қысқартылған атаулардың тізімі	121

СОДЕРЖАНИЕ

1. Предисловие	8
2. Краткий очерк о научной, педагогической и общественной деятельности ректора КазГУ им.аль-Фараби, члена-корреспондента Национальной Академии наук Республики Казахстан, доктора экономических наук, профессора К.Н.Нарибаева	28
3. Основные даты жизни и деятельности члена-корреспондента Национальной Академии наук Республики Казахстан К.Н.Нарибаева	66
4. Хронологический указатель трудов	77
5. Выступления на международных, всесоюзных и республиканских симпозиумах, конференциях, совещаниях	100
6. Труды, изданные под редакцией К.Н.Нарибаева	102
7. Докторские и кандидатские диссертации, выполненные под научным руководством К.Н.Нарибаева	104
8. Рецензии на труды К.Н. Нармбаева	106
9. Литература о жизни и научных трудах К.Н.Нарибаева	107
10. Алфавитный указатель трудов	111
11. Именной указатель соавторов	119
12. Список принятых сокращений названий источников	121

CONTENTS

1. Preface	9
2. The brief essay on the scientific, pedagogical and public activities of Rector of Al-Farabi Kazakh State National University, Corresponding Member of National Academy of Sciences of Republic of Kazakhstan, Doctor of Economics, Professor K.N. Naribayev	45
3. The main stages of life and activities of naribayev K.N.Naribayev Corresponding Member of the Academy of Sciences of the republic of Kazkhstan	72
4. Chronological index of publications	77
5. Report presentations in International, All-Union and Republican symposia, conferences, meetings	100
6. Publications, edited by K.N. Naribayev	102
7. Candidate and Doctorate Dissertations under the scientific supervision of K.N. Naribayev	104
8. Reviews to the works of K.N. Naribayev	106
9. Literature on life and scientific works of K.N.Naribayev	107
10. Alphabetical index of publications	111
11. Index of names of co-authors	119
12. List of adopted abbreviations of the sources names	121

Көпжасар Нәрібайұлы Нәрібаев
Биобиблиографиялық көрсеткіш

Көркемдеуші В.Гребенникова

ИБ № 252

Басылуға 06.05.98 ж. қол қойылды. Формат 70 x 108 1/32.
Көлемі 7,93 б.т. Офсетті қағаз. Офсетті басылыс. Тапсырыс № 167.
Таралымы 300 дана. Бағасы келісімді.

Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінің
"Қазақ университеті" баспасы Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.